



Wójt Gminy Zabór
ul. Lipowa 15
66-003 Zabór
tel. (68) 3218300, fax (68) 3218301

Znak: GKN.6220.6.2022

Data: 2023-08-17

D e c y z j a o ś r o d o w i s k o w y c h u w a r u n k o w a n i a c h

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm., dalej: „k.p.a”), art. 71 ust. 1 i ust. 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 80, art. 82 ust. 1, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm., dalej: „ustawa o OOS”), § 3 ust. 1 pkt 54 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17.03.2022 r. (data wpływu: 18.03.2022 r.), uzupełnionego pismem z dnia 29.03.2022 r. (data wpływu: 01.04.2022 r.) oraz pismem z dnia 31.05.2022 r. (data wpływu: 03.06.2022 r.), zmienionego pismem z dnia 22.06.2022 r. (data wpływu: 23.06.2022 r.) złożonego przez firmę PV 2130 Sp. z O.O., ul. Jasna 14/16A, 00-041 Warszawa

działając w oparciu o raport o oddziaływaniu na środowisko, uzgodnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wyrażone w postanowieniu 26.04.2023 r., znak: **WZŚ.4221.68.2023.DM**, opinię Dyrektora Zarządu Zlewni w Zielonej Górze Państwowego Gospodarstwa Wodnego w Zielonej Górze z dnia 27.07.2022 r. (data wpływu: 29.07.2022 r.) **WR.ZZŚ.7.435.168.2022.MN**, opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze z dnia 15.07.2022 r. (data wpływu: 15.07.2022 r.), znak: **NZ.9022.1.57.2022.**, po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko

U S T A L A M:

- I. Następujące środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pod nazwą: **„Budowa zespołu elektrowni fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w obrębie geodezyjnym Dąbrowa, gmina Zabór”** na działkach nr **1, 4/3, 6, 8/2, 24, 25, 56, 59/1, 74/2, 105/2, 199, 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115** obręb **Dąbrowa**, gm. **Zabór** w wariantcie wnioskowanym przez wnioskodawcę.
1. **Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:**
Rozpatrywana inwestycja polegać będzie na budowie zespołu farm fotowoltaicznych o łącznej mocy do 50 MW. Powierzchnia przeznaczona na potrzeby inwestycji wynosić będzie do ok. 74,45 ha. Inwestycja zlokalizowana będzie na działkach nr 1, 4/3, 6, 8/2, 24, 25, 56, 59/1, 74/2, 105/2, 199 obręb Dąbrowa, gmina Zabór. Dopuszcza się wykorzystanie działek nr 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115 obręb Dąbrowa, gmina Zabór, w celu realizacji połączenia elektroenergetycznego (przejście podziemnymi liniami kablowymi) pomiędzy elementami farm fotowoltaicznych, zlokalizowanymi na poszczególnych działkach inwestycyjnych
2. **Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:**
 - 1) W celu ograniczenia uciążliwości hałasowej prace związane z realizacją farmy fotowoltaicznej prowadzić wyłącznie w porze dziennej (między 6.00-22.00).
 - 2) W celu ochrony lokalnego krajobrazu obiekty kubaturowe, panele fotowoltaiczne, inwertery, stacje transformatorowe, magazyny energii nadziemne zlokalizować co najmniej w odległości 200 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz 20 m od granicy działek ewidencyjnych stanowiących drogi publiczne i wewnętrzne.

- 3) Zakazuje się wykorzystywania wody z gminnej sieci wodociągowej w ramach realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia.
- 4) Obiekty kubaturowe, kontenerowe stacje transformatorowe i magazyny energii albo kontenerowe stacje transformatorowe wraz z magazynami energii malować w kolorach, nawiązujących do dominującego tła, np. w ciemnych odcieniach zieleni, lub nawiązujących do kolorów instalacji fotowoltaicznych.
- 5) Dokonać nasadzeń osłonowych wzdłuż ogrodzenia w strefie buforowej wskazanej w pkt. 1.2.2) w odstępach nie mniejszych niż 10 m i w innych wybranych miejscach. Kształt nasadzeń powinien odnosić do istniejącej szaty roślinnej, a wybór gatunkowy powinien być oparty o rodzime gatunki krzewów, pnączy i drzew. Dokładny projekt zieleni powinien zostać wykonany przez zespół architektów krajobrazu.
- 6) Zakazuje się stosowania oświetlenia w porze nocnej.
- 7) Inwestycja nie może negatywnie oddziaływać na sieć energetyczną w m. Dąbrowa oraz funkcjonowanie mikroinstalacji fotowoltaicznych.
- 8) Utworzyć siedliska łąkowe pod panelami poprzez wysianie odpowiedniego doboru gatunków roślin łąkowych z uwzględnieniem roślin miododajnych.
- 9) Zastosować powierzchnie antyrefleksyjne paneli o jednolitej kolorystyce, zarówno dla paneli jak i stołów konstrukcyjnych.
- 10) Regularnie pielęgnować nasadzoną roślinność i konserwować teren inwestycji.
- 11) Zakazuje się umieszczania zbędnych nośników informacji wizualnej.
- 12) Ogrodzenie i elementy zabudowy zazielenić rodzimymi pnączami.
- 13) Podczas realizacji przedsięwzięcia wyposażyć plac budowy w wystarczającą ilość sorbentów do neutralizowania ewentualnie powstających wycieków substancji ropopochodnych.
- 14) Do prac budowlanych stosować sprzęt w pełni sprawny oraz spełniający wymogi dopuszczające go do użytku. Rodzaj i stan techniczny wykorzystywanego sprzętu budowlanego musi zapewnić ochronę gruntu, wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.
- 15) W celu ochrony wód i uniknięcia sytuacji awaryjnych należy prowadzić kontrolę techniczną układów paliwowych używanych maszyn, a w przypadku awarii i wycieku oleju lub paliwa zebrać zanieczyszczone masy ziemne i je zneutralizować.
- 16) Podczas awaryjnych napraw i tankowania maszyn budowlanych miejsce wykonania tych prac powinno być zabezpieczone np. specjalistyczną folią lub matą sorpcyjną.
- 17) Zlokalizować bazę materiałowo - sprzętową w specjalnie wyznaczonym do tego miejscu na szczelnej i utwardzonej nawierzchni.
- 18) Ograniczyć powierzchnię robót do niezbędnego minimum. Uporządkować teren budowy po zakończeniu robót budowlanych.
- 19) W trakcie prac budowlanych (podczas wykonywania przyłączy) chronić otwarte wykopy przed ich zalaniem wodami opadowymi lub roztopowymi oraz przed możliwością przedostania się do nich zanieczyszczeń.
- 20) W przypadku zastosowania transformatora olejowego, komory transformatorowe należy wyposażyć w szczelną misę olejową o pojemności pozwalającej przejąć 100% oleju zawartego w transformatorze.
- 21) Na etapie eksploatacji inwestycji, w przypadku kultywacji roślinności pod panelami, w przypadku konieczności użycia środków ochrony roślin i chemii rolniczej - należy stosować środki, które nie pogorszą stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
- 22) W przypadku konieczności mycia paneli środkami czyszczącymi należy używać wyłącznie środków biodegradowalnych, wodą dostarczoną z zewnątrz na teren inwestycji.
- 23) Plac budowy wyposażyć w szczelne przenośne sanitariaty, których zawartość będzie systematycznie opróżniana przez wyspecjalizowane podmioty.
- 24) Wody opadowe lub roztopowe z terenu planowanej inwestycji odprowadzić w sposób nieorganizowany do gruntu w granicach działki, bez powodowania szkody dla terenów sąsiednich.
- 25) Na wszystkich etapach przedsięwzięcia zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami, także niebezpiecznymi, w tym minimalizować ich ilość, gromadzić selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostawaniem się do

środowiska gruntowo - wodnego substancji szkodliwych oraz zapewnić ich regularny odbiór przez uprawnione podmioty.

- 26) Na działkach nr 6, 70, 100/2, 74/2 obręb Dąbrowa znajdują się stanowiska archeologiczne. Wobec powyższego, przeprowadzenie prac inwestycyjnych w obrębie stanowisk archeologicznych wymaga uzgodnienia prac z wojewódzkim konserwatorem zabytków, zgodnie z procedurą określoną w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).
- 27) Inwestycja powinna być zgodna z przedłożonym raportem o oddziaływaniu na środowisko.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy OOS:

- 1) Wykonać zespół elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy do 50 MW i powierzchni do 74,45 ha.
 - 2) Zastosować panele fotowoltaiczne pokryte powłoką antyrefleksyjną.
 - 3) Zastosować stacje transformatorowe albo stacje transformatorowe wraz z magazynami energii typu kontenerowego, w obudowie betonowej, wyposażone w transformatory suche; dopuszcza się zastosowanie transformatorów olejowych ze szczelną misą olejową.
 - 4) Zastosować stacje transformatorowe wraz z magazynami energii w ilości do 50 szt. o poziomie mocy akustycznej do 81,2 dB każda; opcjonalnie dopuszcza się zastosowanie stacji transformatorowych w ilości do 50 szt. o poziomie mocy akustycznej do 80 dB każda oraz magazynów energii w ilości do 50 szt. o poziomie mocy akustycznej do 75 dB każdy.
 - 5) Zastosować inwertery w ilości do 1000 szt. o poziomie mocy akustycznej do 65 dB każdy.
 - 6) W celu ochrony lokalnego krajobrazu obiekty kubaturowe, panele fotowoltaiczne, inwertery, stacje transformatorowe, magazyny energii nadziemne zlokalizować co najmniej w odległości 200 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz 20 m od granicy działek ewidencyjnych stanowiących drogi publiczne i wewnętrzne.
 - 7) Zaplanować nasadzenia osłonowe wzdłuż ogrodzenia w strefie buforowej wskazanej w pkt. 1.2.2) w odstępach nie mniejszych niż 10 m i w innych wybranych miejscach. Kształt nasadzeń powinien odnosić do istniejącej szaty roślinnej, a wybór gatunkowy powinien być oparty o rodzime gatunki krzewów, pnączy i drzew. Dokładny projekt zieleni powinien zostać wykonany przez zespół architektów krajobrazu;
 - 8) Stacje transformatorowe i magazyny energii albo stacje transformatorowe wraz z magazynami energii zlokalizować w odległości co najmniej 35 m od terenów podlegających ochronie akustycznej.
 - 9) Inwertery zlokalizować w odległości co najmniej 24 m od terenów podlegających ochronie akustycznej.
 - 10) Drogi wewnętrzne i place manewrowe wykonać jako nieutwardzone (np. żwirowe), przepuszczalne.
 - 11) Kontenerowe stacje transformatorowe i magazyny energii albo kontenerowe stacje transformatorowe wraz z magazynami energii malować w kolorach, nawiązujących do dominującego tła, np. w ciemnych odcieniach zieleni, lub nawiązujących do kolorów instalacji fotowoltaicznych.
 - 12) Ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej wykonać bez podmurówki z zachowaniem wolnej przestrzeni, o wysokości minimum 15 cm, nad gruntem.
- 3. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych:**
Nie określa się.
- 4. Przed rozpoczęciem realizacji brak konieczności przeprowadzenia:**
- 1) Oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji pozwolenia na budowę,
 - 2) Postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- II. Charakterystykę przedsięwzięcia stanowi „Załącznik nr 1” do niniejszej decyzji.**

Uzasadnienie

Firma PV 2130 Sp. Z O.O., ul. Jasna 14/16A, 00-041 Warszawa wnioskiem z dnia 17.03.2022 r. (data wpływu: 18.03.2022 r.), uzupełnionym pismem z dnia 29.03.2022 r. (data wpływu: 01.04.2022 r.) oraz pismem z dnia 31.05.2022 r. (data wpływu: 03.06.2022 r.), zmienionym pismem z dnia 22.06.2022 r. (data wpływu:

23.06.2022 r.) wystąpiła o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pod nazwą „**Budowa zespołu elektrowni fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w obrębie geodezyjnym Dąbrowa, gmina Zabór**” na działkach nr 1, 4/3, 6, 8/2, 24, 25, 56, 59/1, 74/2, 105/2, 199, 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115 obręb Dąbrowa, gm. Zabór. Do ww. wniosku załączono:

- kartę informacyjną przedsięwzięcia,
- mapę ewidencyjną obejmująca przewidziany teren na którym będzie realizowane przedsięwzięcie,
- mapę z zaznaczonym obszarem oddziaływania przedsięwzięcia,
- załączniki zapisane formie elektronicznej.
- dowód wniesienia opłaty skarbowej.

Rozpatrywana inwestycja polegać będzie na budowie zespołu farm fotowoltaicznych o łącznej mocy do 50 MW. Powierzchnia przeznaczona na potrzeby inwestycji wynosić będzie do ok. 74,45 ha.

Inwestycja zlokalizowana będzie na działkach nr 1, 4/3, 6, 8/2, 24, 25, 56, 59/1, 74/2, 105/2, 199 obręb Dąbrowa, gmina Zabór. Dopuszcza się wykorzystanie działek nr 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115 obręb Dąbrowa, gmina Zabór, w celu realizacji połączenia elektroenergetycznego (przejście podziemnymi liniami kablowymi) pomiędzy elementami farm fotowoltaicznych, zlokalizowanymi na poszczególnych działkach inwestycyjnych.

Planowane farmy fotowoltaiczne składać się będą z następujących elementów: panele fotowoltaiczne, konstrukcje wsporcze (stelaże kotwione w ziemi - wbijane kafarem, stałe bądź śledzące ruch słońca tzw. trackery), inwertery (do 1 000 szt.), stacje transformatorowe albo opcjonalnie stacje transformatorowe wraz z magazynami energii (do 50 szt.), przyłącza elektroenergetyczne, linie kablowe energetyczno-światłowodowe, inne niezbędne elementy infrastruktury związane z budową i eksploatacją inwestycji (elementy służące do monitoringu pracy instalacji, elementy telewizji przemysłowej - kamery, elementy ochrony przed zniszczeniem i włamaniem - czujniki alarmowe), nieutwardzone drogi wewnętrzne i place manewrowe (nawierzchnia żwirowa, przepuszczalna), ogrodzenie ażurowe, z przestrzenią ok. 10-20 cm od poziomu terenu do dolnej krawędzi ogrodzenia, bez podmurówki, oświetlenie (brak oświetlenia w nocy). Maksymalna wysokość instalacji wraz z zamontowanymi panelami fotowoltaicznymi nie przekroczy 5 m. Planuje się przyłączenie inwestycji do linii średniego/wysokiego napięcia bądź do najbliższej stacji GPZ (Główny Punkt Zasilania). Dopuszcza się realizację planowanej inwestycji w podziale na mniejsze zespoły.

Przedmiotowa inwestycja, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.) jest przedsięwzięciem mogąącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W myśl art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy o OOS dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz - zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2 - przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 w/cyt. ustawy.

Przedmiotowa decyzja niezbędna jest wnioskodawcy do uzyskania decyzji i postanowień na dalszych etapach inwestycyjnych.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 4) ustawy OOS organem właściwym do przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia jest Wójt Gminy Zabór.

Zgodnie z art. 75 ust. 4 ustawy OOS w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wykraczającego poza obszar jednej gminy, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie, po zasięgnięciu opinii wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego dla pozostałego terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie. W tym przypadku organem właściwym do wydania decyzji jest Wójt Gminy Zabór w porozumieniu z Burmistrzem Otnia.

Wójt Gminy Zabór pismem z dnia 11.04.2022 r., na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. oraz art. 74 ustawy OOS wezwał wnioskodawcę do usunięcia braków w złożonym wniosku w zakresie:

- dostarczenia zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 3a) ustawy OOS poświadczonej przez właściwy organ kopii mapy ewidencyjnej, w postaci papierowej **lub** elektronicznej, obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz przewidywany obszar, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie ww

ustawy. Organ wyjaśnił, że do wniosku załączono dwie mapy w postaci papierowej oraz jedną w postaci elektronicznej. Przepis wskazuje precyzyjnie, że załączona mapa ma być w postaci elektronicznej **lub** papierowej.

- dostarczenia zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 3a) ustawy OOS mapy, w postaci papierowej oraz elektronicznej, w skali zapewniającej czytelność przedstawionych danych z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie ustawy o OOS, wraz z wyznaczoną odległością, o której mowa w ust. 3 a pkt 1; w przypadku przedsięwzięć innych niż wymienione w pkt 4 mapę sporządza się na podkładzie wykonanym na podstawie kopii mapy ewidencyjnej, o której mowa w pkt 3; Organ stwierdził, że przedłożona mapa z uwagi na skalę 1:5000 jest nieczytelna.
- wskazania na jakich konkretnych działkach będzie realizowana inwestycja. Organ wyjaśnił, że załącznik o którym mowa w art. 74 ust. 1 pkt 3a) ustawy o OOS powinien być zgodny z treścią wniosku oraz Kartą Informacyjną Przedsięwzięcia. W przedłożonej karcie na stronie nr 3 pkt 2. wskazano, że dopuszcza się wykorzystanie działek towarzyszących tj. działek nr 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115 obręb Dąbrowa, gm. Zabór. Przedmiotowe działki nie zostały wskazane jako obszar realizacji inwestycji w ww. załączniku graficznym.

Ponadto zgodnie z art. 50 § 1 k.p.a. Wójt Gminy Zabór wezwał wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień w terminie 10 dni od daty otrzymania pisma:

1. *W jakich konkretnie działkach będą zlokalizowane linie kablowe łączące poszczególne części inwestycji poprowadzone w obrębie Dąbrowa, jakie napięcie będą przenosić i w jakiej technologii będą wykonane. Z przedłożonego załącznika graficznego nie wynika, że poszczególne części inwestycji stanowią jedną całość. Działki na których planuje się montaż infrastruktury technicznej łączącej całą inwestycję w jedną całość również powinny być wskazane we wniosku oraz załączniku graficznym jako obszar planowanej inwestycji.*
2. *Określenia wpływu planowanej inwestycji na obszar Natura 2000. Wyjaśniam, że obszar oddziaływania inwestycji znajduje się w obszarze Natura 2000.*
3. *Uzupełnienia informacji w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia o ewentualnych wariantach przedsięwzięcia. Przedstawiony alternatywny wariant nie jest w rzeczywistości alternatywą dla planowanej inwestycji, ponieważ obszar inwestycji oraz sposób jej realizacji pozostaje taki sam. Zasadne byłoby przedstawienie wariantu w którym przedsięwzięcie byłoby zlokalizowane w większej odległości o terenów zabudowy mieszkaniowej wraz z większym poszanowaniem lokalnego krajobrazu np. poprzez zastosowanie „buforów” z wykorzystaniem szpalerów drzew i krzewów kosztem zmniejszenia intensywności inwestycji na przykładzie wskazanym w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia farmy fotowoltaicznej Kobern-Gondolf w Niemczech.*
4. *Wskazania lokalizacji prefabrykowanych stacji transformatorowych, magazynów energii oraz okablowania SN i WN.*
5. *Czy w ramach planowanej inwestycji planowana budowa jest stacji GPO SN/WN i kontenera technicznego? W przypadku budowy ww. proszę o wskazanie lokalizacji.*
6. *Wpływu planowanej inwestycji na stanowisko archeologiczne na działce nr 100/2 obręb Dąbrowa, gm. Zabór.*
7. *Kto będzie odpowiedzialny za utylizację paneli fotowoltaicznych oraz pozostałej infrastruktury po zakończeniu inwestycji?*
8. *O jakiej pojemności planowany jest magazyn energii i w jakiej technologii będzie on wykonany? Jaka długa będzie jego żywotność i w jakim sposób zostaną zagospodarowane elementy ulegające zużyciu?*
9. *Proszę o graficzne przedstawienie propagacji hałasu, emisji promieniowania, wibracji (w związku z planowanym użyciem kafara do montażu profili).*
10. *Określenia wpływu planowanej inwestycji na poziom zagrożenia pożarowego oraz wskazania sposobu jego ograniczenia.*
11. *Czy w ramach planowanej inwestycji analizowane były potencjonalne protesty społeczne oraz sposób ich rozwiązania? Zasadne byłoby spotkanie z mieszkańcami, przedstawicielami władzy samorządowej*

w celu przedstawienia szczegółów zamierzenia inwestycyjnego oraz w celu wypracowania kompromisu, który mógłby zminimalizować protesty społeczne.

12. W jaki sposób zostanie zapewniona możliwość migracji zwierząt o wysokości przekraczającej zostawioną przestrzeń pomiędzy gruntem a ogrodzeniem tj. 10 – 20 cm?
13. Z jakich materiałów i w jakiej technologii będą wykonane drogi wewnętrzne oraz place manewrowe oraz w jaki sposób będzie odprowadzona woda deszczowa i roztopowa z ich powierzchni?
14. W jaki sposób planowana inwestycja zostanie przyłączona do Głównego Punktu Zasilania zlokalizowanego w odległości ponad 10 km?
15. Gdzie i czy będą gromadzone ścieki bytowe oraz w jaki sposób przedsięwzięcie w fazie eksploatacji będzie zaopatrywane w wodę na ten cel? Proszę także o wskazanie zużycia wody.
16. Proszę o wyjaśnienie sprzecznych zapisów zawartych w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia. Na stronie nr 40 wskazano: „Inwestycja polegająca na budowie elektrowni fotowoltaicznej nie będzie negatywnie oddziaływać na krajobraz” w odniesieniu do zapisów na stronie nr 44 gdzie autorka określiła: „Podsumowując – nie da się uniknąć wpływu krajobrazu tworząc nowy obiekt w przestrzeni krajobrazowej”?
17. W jaki konkretny sposób planuje się zharmonizować elementy infrastruktury technicznej z otaczającym krajobrazem pod względem zastosowania form architektonicznych, kolorystyki elewacji i pokrycia dachowego?
18. Proszę o obiektywne i realistyczne wyjaśnienie w jaki sposób realizacja przedmiotowej inwestycji na obszarze 72,5 ha nie wpłynie negatywnie na krajobraz wsi Dąbrowa? Wyjaśniam, że miejscowość posiada układ ruralistyczny ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków, a planowana inwestycja zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000. W ocenie organu argumenty wskazane na stronie nr 44 i 45 Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia, w którym to autorka wskazuje, że instalacja nie będzie widoczna w nocy oraz że widok na elektrownie zostanie przysłonięty pojedynczymi drzewami, a także istniejącymi budynkami gospodarczymi są mało przekonujące.

Ponadto, Wójt Gminy Zabór mając na uwadze powyższe oraz zakres planowanej inwestycji, po wstępnej analizie, poinformował, że powstanie farmy fotowoltaicznej w tej lokalizacji może naruszyć zasady ładu przestrzennego na danym terenie i kolidować z sąsiednią zabudową. W ocenie Wójta Gminy Zabór planowana lokalizacja przedsięwzięcia znajduje się zbyt blisko zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Inwestycja farmy fotowoltaicznej w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań nie zagwarantuje zrównoważonego rozwoju wsi oraz będzie wiązała się z dużym oporem społecznym mieszkańców, co negatywnie wpłynie na czas trwania postępowań administracyjnych.

Wnioskodawca pismem z dnia 26.04.2022 r. (data wpływu: 04.05.2022 r.) wystosował prośbę o wydłużenie terminu na uzupełnienie wniosku do dnia 31.05.2022 r.

Wójt Gminy Zabór na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. pismem z dnia 24.05.2022 r. wyraził zgodę na zmianę terminu do dnia 31.05.2022 r. pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpatrzenia.

Wnioskodawca pismem z dnia 31.05.2022 r. uzupełnił wniosek w wymaganym zakresie.

Pismem z dnia 22.06.2022 r. (data wpływu: 23.06.2022 r.) zmienił wniosek w zakresie obszaru objętego decyzją.

Organ po stwierdzeniu kompletności wniosku i ustaleniu, że nie zawiera on braków formalnych, biorąc pod uwagę, iż liczba stron w niniejszym postępowaniu przekracza 10, zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy OOS wszczął postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie, powiadamiając strony postępowania poprzez obwieszczenie z dnia 01.07.2022 r. Strony postępowania poprzez ww. obwieszczenie zostały również poinformowane o możliwości wzięcia czynnego udziału w toku postępowania, zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, składania pisemnych i ustnych uwag dotyczących rozpatrywanej sprawy, a także o organie właściwym do wydania decyzji.

Wójt Gminy Zabór na podstawie art. 36 k.p.a. zawiadomił o przesunięciu terminu zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Organ wyjaśnił, że załatwienie sprawy w terminie określonym w art. 35 § 3 k.p.a. nie jest możliwe z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter sprawy oraz konieczność otrzymania opinii. Nowy termin załatwienia sprawy wyznaczono do 29.07.2022 r.

Działając zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1, 2, 4 ustawy OOS pismem z dnia 01.07.2022 r. Wójt Gminy Zabór wystąpił o wydanie opinii do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Zielonej Górze, co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, do określania przez organ opiniujący zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko analizowanego przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w opinii sanitarnej z dnia 15.07.2022 r. (data wpływu: 15.07.2022 r.), znak: **NZ.9022.1.57.2022** nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Zielonej Górze w piśmie z dnia 27.07.2022 r. (data wpływu: 29.07.2022 r.) **WR.ZZŚ.7.435.168.2022.MN** wyraził opinię, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie istnieje konieczność przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko oraz wskazał konieczne do określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 19.07.2022 r. (data wpływu: 19.07.2022 r.), znak: **WZŚ.4220.418.2022.PK** stwierdził, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W dniu 26.07.2022 r. do Wójta Gminy Zabór wpłynęło 10 pism (w tym jedno złożone przez Sołtys Sołectwa Dąbrowa wraz z 18 podpisami osób fizycznych) w których to wyrażono stanowczy sprzeciw w sprawie realizacji przedmiotowej inwestycji. Argumentując, że prowadzone są prace w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Zabór, w których to miejscach zostaną wskazane między innymi obszary w których będą lokalizowane farmy fotowoltaiczne i do tego momentu należałoby wstrzymać się z wydaniem decyzji. Ponadto osoby te wskazały, że inwestycja może negatywnie wpłynąć na przesuszenie i pogorszenie jakości gleb, ujęcie wody, krajobraz, zagrożenie pożarowe oraz sieć energetyczną.

Po szczegółowej analizie złożonego wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie danych o przedsięwzięciu, zawartych w karcie informacyjnej oraz uwzględniając łącznie uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, określone w art. 63 przywołanej ustawy, a także w oparciu o opinie ww. organów, mając na uwadze usytuowanie, charakter i skalę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko Wójt Gminy Zabór postanowieniem z dnia 29.07.2022 r. znak: **GKN.6220.6.2022** stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko. W treści postanowienia uwzględnił uwagi i zagrożenia wskazane w pismach złożonych w dniu 26.07.2022 r. przez mieszkańców m. Dąbrowa.

W związku powyższym Wójt Gminy Zabór działając w oparciu o art. 63 ust. 5 ustawy OOŚ w dniu 29.08.2022 r. postanowieniem zawiesił postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia wymaganego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko do tut. organu.

W dniu 24.01.2022 r. wnioskodawca przedłożył wymagany raport o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

W związku z powyższym, ponieważ ustaly przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, Wójt Gminy Zabór postanowieniem z dnia 01.02.2023 r. podjął zawieszony postępowanie.

Po przeanalizowaniu treści przedłożonego raportu Wójt Gminy Zabór na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. wezwał wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień w terminie 10 dni od odbioru pisma w zakresie:

1. Przedłożenia opisu 3 wariantów zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

2. Przedłożenia załącznika mapowego z zamieszczoną legendą oraz wstępnej koncepcji rozmieszczenia poszczególnych elementów planowanej instalacji na terenie farmy fotowoltaicznej o czym mowa w postanowieniu Wójta Gminy Zabór z dnia 29.07.2022 r. pkt. III.1.

3. Zaproponowania działań minimalizujących i kompensujących przewidywane oddziaływania – na etapie realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia, szczególnie w zakresie skumulowanego oddziaływania z innymi istniejącymi oraz planowanymi do realizacji farmami fotowoltaicznymi w pobliżu przedmiotowej inwestycji, o którym mowa w postanowieniu Wójta Gminy Zabór z dnia 29.07.2022 r. pkt. III.2.5). W

przedłożonym raporcie nie uwzględniono wszystkich planowanych inwestycji w sąsiedztwie. Poza wskazanym w raporcie przedsięwzięciem polegającym na „Budowie elektrowni fotowoltaicznej (z możliwością etapowania) lub zespołu elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy do 32 MWp” na działkach nr 21, 55 obręb Dąbrowa, gm. Zabór w obrębie Dąbrowa planowana jest „Budowa elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr ew. 100/2, 99, 17, 19/1, 116/6 (obręb 0002) w obrębie ew. Dąbrowa, Gmina Zabór oraz linie kablowe łączące poszczególne części inwestycji poprowadzone w obrębie działek nr ew. 66/5, 79, 115 (obręb 0002) w obrębie ew. Dąbrowa, Gmina Zabór (proj. Dąbrowa XIII)”.

Obwieszczeniem z dnia 01.02.2023 r. Wójt Gminy Zabór na podstawie art. 36 k.p.a. zawiadomił strony o przesunięciu terminu zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Organ wyjaśnił, że zakończenie sprawy w terminie nie jest możliwe z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter sprawy oraz konieczność otrzymania wyjaśnień od wnioskodawcy w zakresie przedłożonego raportu. Nowy termin załatwienia sprawy wyznaczono do 28.02.2023 r.

Mieszkańcy Dąbrowy pismem z dnia 15.02.2023 r. (data wpływu: 16.02.2023 r.) zawnioskowali do Wójta Gminy Zabór o niewydawanie pozytywnych decyzji do czasu uchwalenia Strategii Gminy do roku 2035 oraz zmiany Studium Zagospodarowania Przestrzennego dotyczących budowy elektrowni fotowoltaicznych oraz stacji bazowej we wsi Dąbrowa.

Wnioskodawca pismem z dnia 28.02.2023 r. przedłożył uzupełnienie raportu w wymaganym zakresie.

Wójt Gminy Zabór zgodnie art. 77 ust. 1 pkt. 1 ustawy OOS pismem z dnia 28.02.2023 r. wystąpił o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Obwieszczeniem z dnia 28.02.2023 r. Wójt Gminy Zabór na podstawie art. 36 k.p.a. zawiadomił o przesunięciu terminu zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie.

Organ wyjaśnił, że załatwienie sprawy w terminie do 28.02.2023 r. nie jest możliwe z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter sprawy oraz konieczność uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim. Nowy termin załatwienia sprawy wyznaczono do 17.04.2023 r.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy o OOS, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji zasięga opinii właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej, chyba że – w przypadku przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - organ ten wyraził wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy o OOS, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, chyba że - w przypadku przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - organ ten wyraził wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Dyrektor Zarządu Zlewni Polskiego Gospodarstwa Wodnego w Zielonej Górze nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 31.03.2023 r., znak: **VVZŚ.4221.68.2023.DM** wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia przedłożonego raportu w terminie 14 dni od odbioru pisma w zakresie:

1. *W analizie akustycznej przyjęto wariant rozmieszczenia źródeł emisji hałasu (stacji transformatorowych wraz z magazynami energii, inwerterów) w sposób równomierny na całej powierzchni inwestycji. W związku z tym, że przedłożony raport, w tym analiza akustyczna - załącznik nr 3 do raportu, nie określa w sposób jednoznaczny miejsca lokalizacji projektowanych źródeł emisji hałasu w odniesieniu do najbliższych terenów podlegających ochronie akustycznej, tj. terenów z zabudową mieszkaniową wsi Dąbrowa, należy wskazać minimalną odległość źródeł emisji hałasu od granicy terenów podlegających ochronie akustycznej.*

2. Określić lokalizację przedsięwzięcia względem jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) w oparciu o obowiązujące rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335). Wykluczyć możliwość negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia w odniesieniu do realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP i JCWPd w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

3. W treści raportu znajduje się adnotacja o treści: Szczegółowe wytyczne dotyczące środków ochronnych flory i fauny są częścią opracowania Inwentaryzacji przyrodniczej będącej Zał. 2 do niniejszego raportu. Zakres działań minimalizujących zawarty w raporcie (rozdział 8.5.2.) różni się od wspomnianych szczegółowych wytycznych inwentaryzacji. Dla przykładu, wspomniane wytyczne zalecają:

- nie należy wycinać istniejących zakrzewień oraz unikać ingerencji w zadrzewienia;
- najistotniejszym działaniem minimalizującym dla awifauny będzie zaplanowanie prac montażowych w okresie pozalęgowym;

zaleca się, aby ogrodzenie elektrowni nie było wkopane bezpośrednio w ziemię, lecz by zostało posadowione na wysokości około 10-20 cm nad powierzchnią gruntu;

- pozostawianie fragmentów niekoszonych przykładowo wzdłuż ogrodzeń, tak by na obszarze inwestycji ciągle były obecne kwitnące gatunki roślin.

Pomimo powyższego raport informuje, np. że:

- planowana inwestycja na późniejszym etapie realizacji wiąże się z wycinką pojedynczych drzew i krzewów, wyłącznie na działkach inwestycyjnych nr ewid. — 1; 24; 59/1; 105/2 obręb Dąbrowa.

W związku z tymi rozbieżnościami, należy sprecyzować właściwy zakres działań minimalizujących, który mógłby zostać poddany publicznej ocenie i nie pozostawiałyby wątpliwości w tym zakresie.

4. Do działań minimalizujących, których nie wymienia raport i inwentaryzacja, a wykazanych na mapie planowanej inwestycji, należy wyłączenie z powierzchni inwestycji niektórych fragmentów działek o wyższych walorach przyrodniczych, np. nieużytku i kępy drzew z południowej części działki nr 74/2 obręb Dąbrowa, nieużytku z południowo-wschodniej części działki nr 199 obręb Dąbrowa, biotopu zagłębienia z północnej części działki nr 56 obręb Dąbrowa oraz lasu z zachodniej części działki nr 6 obręb Dąbrowa. W związku z powyższym, należy uwzględnić ten zakres planistycznych działań minimalizujących, który powinien przynależeć do rozdziału 8.5.2. raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Obwieszczeniem z dnia 17.04.2023 r. Wójt Gminy Zabór na podstawie art. 36 k.p.a. zawiadomił strony o przesunięciu terminu zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie.

Organ wyjaśnił, że załatwienie sprawy w terminie do 17.04.2023 r. nie jest możliwe z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter sprawy oraz konieczność uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przez wnioskodawcę zgodnie z wezwaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 31.10.2023 r., znak: **WZŚ.4221.68.2023 DM**. Nowy termin załatwienia sprawy wyznaczono do 17.05.2023 r.

Wnioskodawca pismem z dnia 18.04.2023 r. (data wpływu: 20.04.2023 r.) przedłożył uzupełnienia raportu w wymaganym zakresie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska postanowieniem z dnia 26.04.2023 r., znak: **WZŚ.4221.68.2023.DM** uzgodnił realizację przedsięwzięcia w wariantcie wnioskowanym przez inwestora oraz określił warunki realizacji przedsięwzięcia, które zostały wskazane w treści decyzji.

Rada Gminy Zabór w dniu 28.04.2023 r. podjęła rezolucję nr **L.333.2023** w sprawie natychmiastowego powstrzymania się Wójta Gminy Zabór od wydawania decyzji pozytywnych w przedmiocie wszelkich inwestycji związanych z budową farm fotowoltaicznych oraz masztu GSM na terenie wsi Dąbrowa, do czasu uchwalenia Strategii Gminy Rozwoju Gminy Zabór na lata 2023-2031, zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabór oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dąbrowa. Rada Gminy Zabór w treści uchwały wskazała, że jest to zabezpieczenie niezbędne w celu ochrony interesów obywateli Gminy, w szczególności mieszkańców wsi Dąbrowa.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 oraz art. 79 pkt.1 ustawy OOS przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wójt

Gminy Zabór podał informację do publicznej wiadomości obwieszczeniem z dnia 10.05.2023 r. o **przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko** w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pod nazwą „**Budowa zespołu elektrowni fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w obrębie geodezyjnym Dąbrowa, gmina Zabór**” na działkach nr 1, 4/3, 6, 8/2, 24, 25, 56, 59/1, 74/2, 105/2, 199, 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115 obręb Dąbrowa, gm. Zabór.

Jednocześnie organ poinformował, że:

- niezbędna dokumentacja przedsięwzięcia dostępna jest do wglądu w siedzibie Urzędu Gminy w Zaborze w godzinach 8-15, pok. 25 tel. 68 321-83-08 oraz na stronie: <http://bazaos.gdos.gov.pl>,
- uwagi i wnioski można składać w terminie 30 dni, tj. od 11.05.2023 r. do 10.06.2023 r. do Wójta Gminy Zabór, ul. Lipowa 15, 66-003 Zabór,
- uwagi i wnioski złożone po upływie powyższego terminu, pozostawia się bez rozpatrzenia,
- uwagi i wnioski mogą być wnoszone: w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1797),
- złożone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przez Wójta Gminy Zabór.

Ponadto organ wyjaśnił, że załatwienie sprawy w terminie do 17.05.2023 r. nie jest możliwe z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter sprawy oraz konieczność zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu. Nowy termin załatwienia sprawy wyznaczono do 17.06.2023 r.

W wskazanym terminie nie wpłynęły, żadne wnioski oraz uwagi.

Po szczegółowej analizie złożonego wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie danych o przedsięwzięciu zawartych w karcie informacyjnej, raporcie o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz uwzględniając łącznie uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, określone w art. 63 przywołanej ustawy OOS, a także w oparciu o opinie ww. organów, uzgodnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono, że planowane przedsięwzięcie nie będzie znacząco oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska.

Na podstawie ww. dokumentów ustalono, co następuje:

Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie zespołu elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy do 50 MW wraz z infrastrukturą techniczną na działkach nr 1, 4/3, 5, 6, 8/2, 14, 20, 22, 24, 25, 53, 56, 58, 59/1, 66/2, 66/5, 74/2, 79, 105/2, 115 i 199 obręb Dąbrowa, gmina Zabór, z tym że na działkach nr 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115 obręb Dąbrowa, gm. Zabór nie będą lokalizowane panele fotowoltaiczne oraz inne elementy kubaturowe. Dopuszcza się natomiast wykorzystanie ww. działek w celu realizacji połączenia elektroenergetycznego (przejście podziemnymi liniami kablowymi) pomiędzy elementami farmy fotowoltaicznej, zlokalizowanymi na poszczególnych działkach inwestycyjnych.

Powierzchnia przeznaczona na potrzeby inwestycji wynosić będzie do ok. 74,45 ha, z czego powierzchnia, na której realizowane będą panele fotowoltaiczne oraz stacje transformatorowe wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą wynosić będzie do ok. 72,53 ha. Powierzchnia przeznaczona na potrzeby realizacji połączenia elektroenergetycznego (przejście podziemnymi liniami kablowymi) pomiędzy poszczególnymi elementami farmy fotowoltaicznej wynosić będzie do ok. 1,92 ha.

W skład zespołu elektrowni fotowoltaicznych wejdą m.in.:

- panele fotowoltaiczne o mocy jednostkowej od 200 do 1500 Wp, o łącznej mocy do 50 MW, w ilości do 250000 szt. - moduły jednostronne lub dwustronne (bifacjalne - z tym, że, nie dojdzie do zniszczenia powierzchni biologicznie czynnej pod panelami, gdyż nie będą stosowane materiały zwiększające albedo, np. beton, żwir, piasek), montowane na konstrukcjach wsporczych stałych bądź śledzących ruch słońca (tzw. trackery),
- inwertery w ilości do 1000 szt., montowane na konstrukcjach wsporczych paneli;
- stacje transformatorowe albo opcjonalnie stacje transformatorowe wraz z naziemnymi lub podziemnymi magazynami energii w ilości do 50 szt. - prefabrykaty betonowe,
- rozdzielnice SN/SN (opcjonalnie),
- przyłącza elektroenergetyczne,

- linie kablowe energetyczno-światłowodowe,
- elementy służące do monitoringu pracy instalacji, elementy telewizji przemysłowej (kamery), elementy ochrony przed zniszczeniem i włamaniem (czujniki alarmowe),
- ogrodzenie - wykonane jako ażurowe, bez podmurówki, z zachowanym odstępem ok. 10-20 cm pomiędzy jego dolną podstawą a powierzchnią terenu,
- oświetlenie (brak oświetlenia w nocy),
- inne niezbędne elementy infrastruktury związane z budową i eksploatacją elektrowni, w tym nieutwardzone drogi wewnętrzne i place manewrowe - nawierzchnie żwirowe, przepuszczalne.

Maksymalna wysokość instalacji wraz z zamontowanymi panelami fotowoltaicznymi nie przekroczy 5 m.

Dojazd do terenu inwestycji zapewni układ dróg lokalnych, które graniczą z działkami inwestycyjnymi.

Celem przedsięwzięcia jest produkcja energii elektrycznej ze źródła odnawialnego - promieniowania słonecznego. Energia z projektowanego zespołu elektrowni fotowoltaicznych wyprowadzana będzie bezpośrednio (lub po przechowaniu w magazynach energii), poprzez planowane przyłącze elektroenergetyczne, do linii średniego/wysokiego napięcia lub do najbliższej stacji GPZ (Główny Punkt Zasilania). Punkt wpięcia inwestycji do sieci elektroenergetycznej zostanie określony przez operatora sieci w technicznych warunkach przyłączeniowych.

Tereny, na których zlokalizowane będą panele fotowoltaiczne i stacje transformatorowe wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą stanowią grunty rolne, obecnie użytkowane rolniczo. Z obszaru zabudowy wyłączono grunty sklasyfikowane jako lasy (Ls) oraz: stanowiska nieużytku i skupiska drzew z południowej części działki nr 74/2 obręb Dąbrowa, nieużytku z południowo-wschodniej części działki nr 199 obręb Dąbrowa, biotopu zagłębienia z północnej części działki nr 56 obręb Dąbrowa, lasu z zachodniej części działki nr 6 obręb Dąbrowa. Podziemne połączenie elektroenergetyczne pomiędzy elementami farmy fotowoltaicznej przewiduje się zlokalizować w działkach drogowych.

Inwestycja planowana jest na kilku odrębnych powierzchniach, rozproszonych w otoczeniu wsi Dąbrowa. Bezpośrednie sąsiedztwo miejsca inwestycji stanowią: tereny rolne, tereny leśne i zadrzewienia, tereny z zabudową mieszkaniową i gospodarczą wsi Dąbrowa oraz drogi.

Teren, na którym przewidziana jest lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Etap realizacji związany będzie z szeregiem oddziaływań, które ze względu na skalę przedsięwzięcia będą rozłożone w czasie. Szacuje się, że etap budowy wynosić będzie do 12 miesięcy. Panele fotowoltaiczne montowane będą na konstrukcjach nośnych, kotwionych w ziemi przy użyciu kafara (brak będzie fundamentowania konstrukcji). W ziemi układane będą przewody elektryczne i telekomunikacyjne. Na terenie inwestycji zostaną zrealizowane drogi dojazdowe i place manewrowe o charakterze nieutwardzonym (o nawierzchni żwirowej), umożliwiające montaż i dojazd do kontenerowych stacji transformatorowych i magazynów energii. Prace budowlane prowadzone będą z użyciem ciężkiego sprzętu. W pracach tych przewiduje się wykorzystanie m.in.: samochodów dostawczych, koparek, dźwigów, wózków widłowych, katarów, płyt wibracyjnych. Będzie to źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu i drgań do otoczenia. Będą to jednocześnie emisje o charakterze niezorganizowanym. Pewne uciążliwości może stwarzać transport elementów farmy. Z uwagi na powyższe określono warunek prowadzenia prac wyłącznie w porze dziennej (6.00 - 22.00). Etap realizacji wiązać się będzie także z powstawaniem odpadów i ścieków. Wytwarzane będą głównie odpady budowlane i odpady opakowaniowe, ujęte w grupach 17 i 15 wg Katalogu odpadów. W związku z obecnością ludzi na placu budowy, powstaną odpady komunalne. Odpady będą segregowane i gromadzone w pojemnikach, ustawionych w miejscach wyznaczonych na terenie przedsięwzięcia. Wytworzone odpady przekazywane będą podmiotom uprawnionym do gospodarowania powstałymi odpadami. Gleba wydobyta z wykopów (m.in. pod przewody elektryczne i telekomunikacyjne) zostanie wykorzystana do ich zasypania i wyrównania terenu wokół nich. Zgodnie z raportem, prace budowlane prowadzone będą przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu budowlanego i transportowego, posiadającego aktualne badania techniczne. Na terenie inwestycji nie przewiduje się czynności serwisowych i naprawczych sprzętu oraz jego tankowania. Plac budowy wyposażony będzie w środki (sorbenty) do neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych. Dla potrzeb pracowników

wykonujących prace budowlane zostaną zapewnione sanitariaty ze szczelnymi zbiornikami na ścieki. Odbiór ścieków realizowany będzie przez uprawnione podmioty.

Reasumując, należy przyjąć, że oddziaływania występujące na etapie realizacji będą miały charakter miejscowy, okresowy i ograniczony czasem trwania prac budowlanych.

Etap użytkowania nie będzie związany ze znaczącymi oddziaływaniami w zakresie środowiska wodno-gruntowego. W związku z prowadzonymi pracami serwisowymi i konserwacyjnymi powstawać będą niewielkie ilości odpadów, takich jak: odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych, kable i odpady opakowaniowe. Na terenie elektrowni przewiduje się możliwości gromadzenia odpadów, które po wytworzeniu zostaną niezwłocznie odebrane przez zewnętrzną firmę serwisową. Odpady będą przekazywane podmiotom uprawnionym do gospodarowania tego rodzaju odpadami. Na terenie elektrowni nie planuje się budowy stałego zaplecza socjalnego oraz infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, stąd też nie będzie konieczności poboru wody i odprowadzania ścieków. Ewentualne zabrudzenia paneli usuwane będą przy użyciu czystej wody, bez użycia detergentów, z możliwością zastosowania środków biodegradowalnych. Woda na ten cel dostarczana będzie z zewnątrz, np. beczkowozem. Dopuszcza się także możliwość wykorzystania technologii bezwodnej, opartej na obrotowych szczotkach. Woda z mycia paneli - analogicznie do wody deszczowej, będzie swobodnie spływała z powierzchni paneli do gruntu w granicach działek inwestycyjnych. Planuje się montaż stacji transformatorowych albo opcjonalnie stacji transformatorowych wraz z naziemnymi lub podziemnymi magazynami energii w postaci baterii. Stacje transformatorowe wyposażone będą w transformatory żywiczone suche lub olejowe. W przypadku zastosowania modelu olejowego, każdy transformator wyposażony będzie w szczelną misę olejową, mogącą pomieścić do 100% oleju. Transformatory i baterie umieszczone będą w kontenerach, w obudowie betonowej, zapewniającej pełną szczelność w zakresie dwustronnej migracji płynów (wody, oleju, związków chemicznych), co dodatkowo zabezpieczy środowisko wodno-gruntowe przez zanieczyszczeniem. Ponadto, całość fundamentu od zewnątrz zostanie zabezpieczona dodatkową warstwą hydroizolacyjną, która ma uniemożliwić migrację wód gruntowych do wewnątrz stacji.

Etap użytkowania nie będzie związany ze znaczącymi oddziaływaniami w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Występować będzie niezorganizowana emisja zanieczyszczeń związana z ruchem pojazdów po terenie inwestycji (prace serwisowe, mycie paneli, koszenie roślinności). Głównymi źródłami hałasu na terenie inwestycji będą: magazyny energii (do 50 szt.), kontenerowe stacje transformatorowe (do 50 szt.) albo stacje transformatorowe wraz z magazynami energii (do 50 szt.) oraz inwertery (do 1000 szt.). Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, poziom mocy akustycznej każdego magazynu energii wynosić będzie 75 dB, każdej stacji transformatorowej - 80 dB, każdej stacji transformatorowej wraz z magazynami energii - 81,2 dB, a każdego inwertera - 65 dB. Panele fotowoltaiczne nie będą wyposażone w systemy je chłodzące. W przypadku zastosowania trackerów (opcjonalnie), generowany hałas będzie pomijalny, ponieważ system nadążny porusza się ruchem jednostajnym, bardzo wolnym. Okazjonalnie źródłem hałasu na terenie elektrowni będą prace serwisowe i konserwacyjne, w tym usuwanie zabrudzeń z powierzchni paneli i koszenie roślinności.

Teren, na którym przewidziana jest lokalizacja przedsięwzięcia sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wg ustaleń raportu) i terenami zabudowy gospodarczej wsi Dąbrowa. Przeprowadzona w raporcie analiza w zakresie hałasu pozwala przyjąć, że zostaną dotrzymane standardy akustyczne, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), na terenach z zabudową mieszkaniową jednorodziną. Niemniej jednak, w celu zminimalizowania wpływu m.in. hałasu na pobliskie tereny zabudowy mieszkaniowej, inwestor zaproponował wprowadzenie na działce nr 199 obręb Dąbrowa stref buforowych - odsunięcie zabudowy panelami na odległość ok. 50 m od zabudowy mieszkaniowej. W rzeczywistości będzie to odległość ok. 20 - 30 m od terenów zabudowy mieszkaniowej, podlegających ochronie akustycznej (dotyczy działek nr 202, 187 i 186/4 obręb Dąbrowa).

Z uwagi na sąsiedztwo inwestycji z terenami podlegającymi ochronie akustycznej, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, w ramach uzgodnienia w pkt 3.4. - 3.7. określił warunki, które powinny ograniczyć wpływ hałasu na tereny z zabudową mieszkaniową wsi Dąbrowa.

Inwestycja będzie źródłem pola elektromagnetycznego, związanego głównie z pracą transformatorów,

magazynów energii, rozdzielnie SN/SN (opcjonalnie) oraz inwerterów. Oddziaływanie wymienionych urządzeń ograniczane będzie poprzez umieszczenie ich w obudowach/kontenerach. Przewody elektryczne i telekomunikacyjne umieszczone będą w ziemi. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia w tym zakresie.

Etap likwidacji, podobnie jak faza realizacji, będzie charakteryzował się dość wysokim poziomem eksploatacji terenu. Eksploatacja ta będzie wiązała się z usunięciem elementów instalacji, w tym elementów związanych z gruntem. Teren po demontażu farmy zostanie przywrócony do stanu pierwotnego. Wpływ przedsięwzięcia na środowisko na etapie jego likwidacji nie będzie większy niż na etapie jego budowy.

W sąsiedztwie przedmiotowego przedsięwzięcia planuje się budowę odrębnych farm fotowoltaicznych: na działkach nr 55 i 21 obręb Dąbrowa - elektrownia o mocy do 32 MWp i powierzchni do 41 ha, dla której Wójt Gminy Zabór wydał w dniu 13 września 2021 r. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach znak: GKN.6220.5.2021, oraz na działkach nr 100/2, 99, 17, 19/1 i 11616, 6615, 79, 115 obręb Dąbrowa - elektrownia o mocy do 20 MW i powierzchni do 12,85 ha, dla której Wójt Gminy Zabór nie wydał jeszcze decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lecz nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko - postanowienie z dnia 20 października 2022 r. znak: GKN.6220.12.2022.

Z uwagi na powyższe, potencjalnie istnieje możliwość kumulowania się oddziaływań, np. w zakresie emisji hałasu czy emisji zanieczyszczeń do powietrza, jednakże uwzględniając rodzaj i lokalizację inwestycji, brak jest przesłanek do stwierdzenia, iż będą to oddziaływania istotne.

Przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane na obszarach wodno-błotnych i innych obszarach o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym na siedliskach łęgowych i w ujściach rzek, na obszarach wybrzeży i w środowisku morskim, na obszarach górskich lub leśnych (choć w ich sąsiedztwie), na obszarach objętych ochroną, w tym strefach ochronnych ujęć wód (choć w sąsiedztwie ujęcia wód podziemnych, zlokalizowanego na działce nr 200 obręb Dąbrowa, eksploatowanego dla potrzeb miejscowości Dąbrowa i Czarna) i na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, na obszarach, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, na obszarach o znacznej gęstości zaludnienia, na obszarach przylegających do jezior, w uzdrowiskach i na obszarach ochrony uzdrowiskowej.

Na działkach nr 6, 70 i 100/2 74/2 obręb Dąbrowa znajdują się stanowiska archeologiczne. Wobec powyższego, przeprowadzenie prac inwestycyjnych w obrębie stanowisk archeologicznych wymaga uzgodnienia prac z wojewódzkim konserwatorem zabytków, zgodnie z procedurą określoną w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840).

Inwestycja zlokalizowana będzie poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych oraz poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z informacjami wskazanymi w raporcie wnioskodawca poinformował, że nie będzie korzystał z wody z gminnej sieci wodociągowej na etapie realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia. Wójt Gminy Zabór na uwadze ograniczone możliwości ujęcia wody ustanowił zakaz korzystania z wody z gminnej sieci wodociągowej w celu uniknięcia przerw w dostawie wody dla mieszkańców.

Wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętego rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), planowana inwestycja zlokalizowana będzie na terenie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 68 o kodzie: PLGW600068, której stan chemiczny i stan ilościowy oceniono jako dobry, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych niezagrażona. Celem środowiskowym dla JCWPd jest: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy. Ponadto, inwestycja zlokalizowana będzie na terenie zlewni nw. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych (JCWP RW):

- Śmiga (kod: RW60001515589) jest to monitorowana, naturalna część wód, której stan ogólny oceniono jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych jako zagrożone. Celem środowiskowym dla JCWP jest: dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny.
- Odra od Baryczy do Bobru (kod: RW6000121599) - jest to monitorowana, silnie zmieniona część wód, której stan ogólny oceniono jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych jako zagrożone. Celem środowiskowym dla JCWP jest: umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone

wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 $\mu\text{S}/\text{cm}$)¹; pozostałe wskaźniki i klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Odra w obrębie JCWP (dla troci wędrowej); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki iributylocyny(w), ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Niemal wszystkie elementy infrastruktury technicznej planowanej farmy fotowoltaicznej będą prefabrykowane i znormalizowane. Będą one przywiezione na miejsce inwestycji i zainstalowane za pomocą maszyn powszechnie stosowanych i znormalizowanych środowiskowo oraz dzięki pracy ludzkiej. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na wody nie będzie miało skali powodującej wpływ na jednolite części wód o negatywnych skutkach dla stanu przyrody i ochrony przyrody. Nie planuje się odwodnienia i przerzutu wód, co mogłoby wiązać się ze zmianami zasobów wód i stosunków wodnych.

Planowane przedsięwzięcie ma być podjęte na działkach, które są położone:

- poza formami ochrony przyrody, w tym ochrony krajobrazu,
- w sąsiedztwie obszaru chronionego krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”,
- ok. 0,4 km od obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004 oraz Nowosolska Dolina Odry PLH080014;
- poza znanymi stanowiskami przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, nad którymi sprawuje nadzór Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim;
- poza znanymi i uznanymi miejscami ochrony strefowej gatunków chronionych, wyznaczonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim;
- w projektowanym korytarzu ekologicznym o nazwie „Zielona Góra”, którego granice są obecnie aktualizowane, weryfikowane i ustalane, w oparciu o dane, których dysponentem jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- w miejscu, gdzie nie występują wrażliwe na antropopresję obszary wodno-błotne, lasy starodrzewu, tereny przyjeziorne i doliny rzeczne;
- poza stanowiskami przeżyciowymi zwierząt, jak np. zimowiska nietoperzy, lęgowiska żółwia błotnego, zbiorniki rozrodcze płazów;
- poza terenem dolin rzecznych i rynien jeziornych, które stanowią w województwie lubuskim miejsca stwierdzeń cyklicznego gromadzenia się ptaków na długich, sezonowych przelotach;
- poza śródpolnymi enklawami bioróżnorodności, z których część wyłączono z inwestycji;
- w sąsiedztwie śródpolnego obniżenia terenu z podmokliskiem, które wyłączono z inwestycji, a które może stanowić okazjonalne stanowiska przeżyciowe i migracyjne płazów;
- w gruntach rolnych, utrzymywanych w kulturze uprawy, w których różnorodność biotyczna i funkcjonowanie ekosystemów miejsca i sąsiedztwa przedsięwzięcia zostały ograniczone do zbiorowisk siedlisk segetalnych, gdzie walory i zasoby przyrodnicze oraz relacje ekosystemowe pozostają pod istotnym wpływem ludzkiej działalności;
- w sąsiedztwie gruntów rolnych, oferujących podobne warunki siedliskowe agrocenoz i pratocenoz, jak w miejscu przedsięwzięcia, gdzie praktykowana jest uprawa rolna o krótkich cyklach uprawy;
- w sąsiedztwie gruntów leśnych z uprawami leśnymi, gdzie hylocenozy kształtowane są w długich cyklach uprawy;
- w sąsiedztwie zabudowy wsi Dąbrowa, gdzie znajdują się siedliska roślinności ruderalnej.

Przedsięwzięcie jest zlokalizowane poza formami ochrony. Wartość przyrodnicza terenu przedsięwzięcia nie skutkowała tu wyznaczeniem powierzchniowych form ochrony przyrody, w tym krajobrazu, które miałyby znaczenie dla okolicy, regionu, województwa, kraju lub Wspólnoty Europejskiej. Odległość od inwestycji, a przede wszystkim charakter i zasięg jej oddziaływania są gwarantem braku wpływu na:

- na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”, który obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcją korytarzy ekologicznych;
- na cele ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004 oraz Nowosolska Dolina Odry PLH080014, których przedmioty ochrony to przede wszystkim siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt związane z rzeką i doliną Odry.

Miejsce przedsięwzięcia to grunty rolne, będące w większości w kulturze uprawy. Obecne tu agrocenozy nie pełnią usług ekosystemowych i nie są w kluczowych związkach ekosystemowych z przedmiotami ochrony lub celami ochrony wymienionych wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody najbliższego sąsiedztwa planowanej inwestycji. Inwestycja pozostanie bez wpływu na czynną ochronę ekosystemów obszaru chronionego krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”, realizowaną w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polegającej na zachowaniu podmokłego, mozaikowego krajobrazu leśno-łąkowego doliny dużej rzeki. Niezakłócone zostaną również dążenia do utrzymania lub przywrócenia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

Ocena oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, które znajduje się pośród listy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, nie wykazała negatywnego wpływu na pobliskie formy ochrony przyrody.

W związku z tym, że ochrona przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336) polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, analizowano wpływ budowy i eksploatacji elektrowni na te trzy składowe. Żaden z zasobów litosfery, atmosfery, hydrosfery i biosfery miejsca inwestycji nie zostanie utracony w wyniku jej podjęcia. Nie wymaga ona zniszczenia i niemożliwej do odtworzenia gleby, rzeźby, okrywy roślinnej czy gatunków świata zwierząt. Wpisuje się ona w zrównoważone użytkowanie tych przykładowych tworów, pomimo zmiany zagospodarowania terenu. Żaden ze składników przyrody nie ulegnie trwale z jej struktury. W trakcie budowy i eksploatacji żaden z zasobów, tworów i składników przyrody miejsca przedsięwzięcia oraz jego sąsiedztwa nie zostanie bezpowrotnie utracony i nadal możliwe będzie ich zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie.

Zmiana sposobu użytkowania gruntów działek inwestycyjnych będzie polegała na wprowadzeniu infrastruktury o charakterze przemysłowym w obecny, otwarty krajobraz rolniczy. Formalnie będą to nadal grunty o zdecydowanej przewadze pokrycia niskiej roślinności zielnej, wymagającej koszenia oraz ogrodzenia. Z perspektywy obecnego znaczenia agrocenoz dla bioróżnorodności miejsca inwestycji, planowana zmiana zagospodarowania nie będzie istotna. Okrywa roślinna w sektorach elektrowni będzie miała postać porolnego, rzadko koszonego, użytku zielonego o niskiej roślinności zielnej składającej się głównie z traw, ziółorośli i wieloletnich bylin. Na porolnym użytku o postaci łąki, będzie utrzymywana spontaniczna roślinność zielna, koszona lub spaszana.

Obecny potencjał korytarzowy działek inwestycyjnych, w odniesieniu do sąsiedztwa lasów i doliny rzecznej, jest co najwyżej lokalny, kształtowany przez bliską obecność zabudowy wsi Dąbrowa. Projektowany korytarz ekologiczny o nazwie „Zielona Góra” obejmuje przede wszystkim wielkopowierzchniowe obszary lasów, wśród których grunty rolne obręb Dąbrowa, są niewielkimi śródleśnymi enklawami terenów otwartych. Działki przedsięwzięcia nie są poprzecinane liniowymi strukturami migracyjnymi, w postaci zadrzewienia przydrożnego lub np. rowów melioracyjnych czy małych rzek. Część wyspowych płatów zadrzewienia i lasu została wyłączona z przedsięwzięcia już na etapie jej planowania: stanowiska nieużytku i kępy drzew z południowej części działki nr 74/2 obręb Dąbrowa, nieużytku z południowo-wschodniej części działki nr 199 obręb Dąbrowa, biotopu zagłębienia z północnej części działki nr 56 obręb Dąbrowa, lasu z zachodniej części działki nr 6 obręb Dąbrowa.

Ogrodzone fragmenty działek elektrowni nie będą stanowiły jednej, wielkiej bariery migracji lub rozległej przeszkody dla zwierząt. Budowa, a przede wszystkim eksploatacja będą stanowiły trwałą przeszkodę migracji, o skali lokalnej, dla zwierząt dużych. Ogrodzenie zmniejszy ich przestrzeń bytowania. Dla tego oddziaływania nie ma możliwości minimalizacji, ponieważ instalacja elektrowni musi być ogrodzona. Ogrodzenie elektrowni zmieni kierunki migracji oraz ograniczy dostęp do działek inwestycji, ale nie zablokuje

szlaków migracji, nie zamknie jedynych i ostatnich przestrzeni bytowania, nie wprowadzi zwierząt w miejsca niebezpieczne np. na ruchliwe drogi. Aby zminimalizować oddziaływanie przeszkodowe na zwierzęta małe, inwestor zaproponował posadowienie ogrodzenia z zachowaniem wolnej przestrzeni nad gruntem. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim uznał tę propozycję za korzystną dla przyrody i sformułował warunek dla inwestycji o treści:

- ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej wykonać bez podmurówki z zachowaniem wolnej przestrzeni, o wysokości minimum 15 cm, nad w gruntem.

Wójt Gminy Zabór uważa, że przy analizowaniu wpływu planowanej inwestycji na lokalny krajobraz należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że miejscowość Dąbrowa posiada układ ruralistyczny wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Zabór. W ocenie organu budowa elektrowni fotowoltaicznej, która będzie okalała praktycznie całą miejscowość negatywnie i destrukcyjnie wpłynie na lokalny krajobraz oraz charakter wsi oraz zmniejszy atrakcyjność turystyczną okolicy.

Elektrownia będzie stanowiła nową subdominantę o charakterze antropogenicznym/technicznym w postaci farmy fotowoltaicznej. Kształt, kolorystyka i ułożenie paneli nie mają odniesienia w istniejącym krajobrazie i stworzą nowy układ przestrzenny. Ze względu na powierzchnię inwestycji, cecha krajobrazu, która w znaczącym stopniu zostanie przekształcona, to pokrycie terenu. Inwestycja wprowadzi nowy typ krajobrazu, krajobraz energetyczny.

Najbardziej odczuwalne skutki inwestycji dotyczą widoczności farmy fotowoltaicznej z pobliskiej zabudowy mieszkalnej. Jest to zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna. Mieszkańcy zabudowy, która leży w zasięgu widoczności farmy, mogą odczuć zmianę jako znaczącą i zakłócającą względną harmonijność przestrzeni wiejskiej.

Mając na uwadze powyższe oraz wnioski mieszkańców w celu minimalizacji negatywnego wpływu planowanej inwestycji na lokalny krajobraz Wójt Gminy Zabór wskazał, że obiekty kubaturowe, panele fotowoltaiczne, inwertery, stacje transformatorowe, magazyny energii nadziemne należy zlokalizować co najmniej w odległości 200 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz 20 m od granicy działek ewidencyjnych stanowiących drogi publiczne i wewnętrzne.

Jak wskazano w treści przedłożonego raportu na stronie nr 61 przy buforze 200 m wpływ planowanej inwestycji na krajobraz jest pomijalny. Dlatego taki bufor w ocenie Wójta Gminy Zabór powinien być zastosowany od terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

Z uwagi na charakter układu drogowego oraz szerokość dróg bufor 20 m od granicy działek ewidencyjnych stanowiących drogi publiczne i wewnętrzne pozwoli uniknąć nadmiernej ekspozycji instalacji fotowoltaicznej dla uczestników ruchu drogowego.

Ponadto wskazane wyżej bufory pozytywnie wpłyną na poszanowanie krajobrazu i środowiska, kosztem planowanych zysków i zagospodarowania maksymalnej powierzchni działek.

Obszar planowanej inwestycji jest wystarczająco duży, żeby zrealizować inwestycję z ww. buforami, które powinny stanowić naturalną przesłonę dla połączenia terenu zabudowanych panelami oraz pozostałymi elementami elektrowni. Ponadto ograniczenie oddziaływania inwestycji należy ograniczyć poprzez:

- nasadzenia osłonowe wzdłuż ogrodzenia w strefie buforowej w odstępach nie mniejszych niż 10 m i w innych wybranych miejscach. Kształt nasadzeń powinien odnosić do istniejącej szaty roślinnej, a wybór gatunkowy powinien być oparty o rodzime gatunki krzewów, pnączy i drzew. Dokładny projekt zieleni powinien zostać wykonany przez zespół architektów krajobrazu;
- utworzenie siedlisk łąkowych pod panelami poprzez wysianie odpowiedniego doboru gatunków roślin łąkowych z uwzględnieniem roślin miododajnych;
- zastosowanie powierzchni antyrefleksyjnej paneli i jednolitej kolorystyki, zarówno paneli jak i stolów konstrukcyjnych;
- regularna pielęgnacja nasadzonej roślinności i konserwacja terenu inwestycyjnego;
- zakaz umieszczania zbędnych nośników informacji wizualnej.
- zazielenienie ogrodzenia i elementów zabudowy rodzimymi pnączami.

Prefabrykowane elektrownie fotowoltaiczne podlegają demontażowi bez śladu w fizjonomii i strukturze krajobrazu. Wspomniane doświadczenie istniejących obiektów wskazuje, że na tle powtarzalnych, geometrycznych struktur i tekstur paneli fotowoltaicznych elementem zmienności są kontenerowe stacje transformatorowe i magazyny energii. Skupiają uwagę przez to, że są pojedyncze na tle rzędów, a malowane

w jaskrawych kolorach kierują wzrok na całą instalację. Z tej przyczyny poleca się dobór kolorów maskujących, nawiązujących do dominującego tła:

- kontenerowe stacje transformatorowe i magazyny energii albo kontenerowe stacje transformatorowe wraz z magazynami energii malować w kolorach, nawiązujących do dominującego tła, np. w ciemnych odcieniach zieleni, lub nawiązujących do kolorów instalacji fotowoltaicznych.

W związku z tym, że w miejscu przedsięwzięcia nie ma przyrodniczych form ochrony krajobrazu, jak np. park krajobrazowy lub obszar chronionego krajobrazu, nie ma tu prawnie usankcjonowanej strefy ochrony krajobrazu, punktów widokowych lub obszaru wyróżniającego się lokalną formą architektoniczną, dla których inwestycja mogłaby stanowić zagrożenie i dlatego nie mogłaby być zrealizowana.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją przyrody lub niepowtarzalnym miejscem stałego przebywania zwierząt, roślin lub grzybów, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na cały gatunek i jego stan. Wartość przyrodnicza terenu jest typowa dla użytkowanej agrocenozy, w której różnorodność biotyczna i zależności ekosystemowe ograniczone zostały do zbiorowisk segetalnych upraw rolnych, a te są zależne od intensywności i sezonowości tych upraw. Przedsięwzięcie nie będzie miało znacząco negatywnego wpływu na przyrodę, w szczególności ochronę przyrody, to jest na zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie zasobów, tworów i składników przyrody.

Najbardziej wartościowe, z perspektywy przyrodniczej, miejsca w obrębie działek planowanego przedsięwzięcia, jak np. las, skupiska zadrzewienia, podmoklisko, zidentyfikowano i wyłączono z inwestycji.

Wskazana lokalizacja stanowisk panelifotowoltaicznych nie wymaga wielkopowierzchniowej wycinki drzew i krzewów. Nie stwierdzono by teren przedsięwzięcia stanowił element specyficznego rodzaju układów ekologicznych i krajobrazu, tu rozumianego jako jednostka o ponadekosystemowej organizacji przyrody, których przekształcenie, z przyczyn charakteru i położenia przedsięwzięcia, mogłoby być potraktowane jako mające niekorzystny wpływ na przyrodę.

Biotop agrocenoz nie jest tu silnie zróżnicowany, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego i naturalnego procesu sukcesji. Są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i w zakresie oddziaływania człowieka. Stąd też możliwa obecność gatunków powszechnych, bardziej eurytopowych niż rzadkich stenobiontów, dla których chwilowe zniszczenie części takiego siedliska nie będzie stanowić utraty jedynych nisz życiowych. Nie sygnalizowano obecności ostoi gatunków chronionych, co jest konsekwencją charakteru wykorzystania terenu. Obecne są tu ptaki, a potencjalnie mogą się tu pojawiać płazy i gady, z których większość jest chroniona, a ich obecność jest zależna od losowości zdarzeń, a przede wszystkim od potrzeb i rytmu kultury uprawy.

W takim biotopie to użytkowanie decyduje, w przewadze, o możliwości występowania zwierząt, w tym np. tymczasowych schronień, żerowisk, terenu przemieszczania. Zwykle jest to kilka gatunków ssaków, z których większość to gatunki pospolite i liczne w kraju lub gatunki łowne. Geografia miejsca i jego użytkowanie sprawia, że nie ma tu czynników ważnych dla nietoperzy, np. schronień dziennych, hibernaculi i stanowisk rozrodu. Użytkowanie determinuje także charakter lęgowej awifauny, wykluczając występowanie siedlisk lęgowych dla gatunków wodnych, wodno-błotnych, zaroślowych i leśnych, a ograniczając go do występowania pospolitych i licznych w kraju gatunków, zdolnych wyprowadzać lęgi w otwartej przestrzeni pola. Rodzaj uprawy i zabiegu polowego może wywoływać korzystne warunki dla żerowania i postoju: bociana, żurawia, gęsi, szpaków, ptaków siewkowych itd. Przestrzeń działek może być, także uwarunkowanym losowo, nieregularnym żerowiskiem, łowiskiem lub przestrzenią przelotu np. ptaków szponiastych i krukowatych, lub gatunków pobliskiego ekotonu pola i lasu.

Miejscami pozbawionymi okrywy roślinnej będą drogi i place, podstawy kontenerowych stacji transformatorowych i stopy podpór stelaży. Specyficzne użytkowanie powierzchni pod panelami utrwali siedliska dla gadów, np. jaszczurki zwinki lub padalca, których występowanie ograniczały zabiegi uprawy gleby, jak np. orka, bronowanie, włókowanie.

Zabudowa utrudni, a możliwe, że całkowicie ograniczy przestrzeń spoczynku dla dużych, migrujących ptaków, które na długodystansowych wędrówkach gromadzą się w grupy - co pozostanie bez znaczenia z uwagi na dostępność innych terenów dla tych zwierząt. Dla ptaków małych np. szpaków nie będzie to uciążliwość, a koszona lub niewykoszona ruń roślin zielnych będzie wzbogacać obszar żerowania i dietę. Możliwe jest także pastwiskowe wykorzystanie terenu zielonego elektrowni fotowoltaicznej.

Nie zidentyfikowano wątpliwości w zakresie oddziaływań na gatunki chronione, a tym bardziej potrzeby formułowania uwarunkowania z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, które wykraczałoby poza rozwiązania prawne ochrony gatunkowej. Nie stwierdzono wrażliwych ostoi i miejsc bytowania innych dzikich zwierząt, wymagających szczególnych uwarunkowań, niesformułowanych w prawie ochrony przyrody. Nie jest to ponadlokalna ostoja bioróżnorodności, której bogactwo wyróżnia ją z terenów sąsiednich.

Rozpatrywano domniemane oddziaływanie na ptaki z tytułu tzw. zanieczyszczeń wizualnych, np. olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody. W chwili obecnej zakłada się, że takie oddziaływanie przypuszczalnie istnieje, jednak potwierdzający materiał dowodowy jest znikomy, dlatego też skutki oddziaływań, np. kalectwo i śmiertelność ptaków, osłabienie osobnicze i populacji pozostają w sferze przypuszczeń. Mimo obecnych instalacji fotowoltaicznych w województwie lubuskim nie zgłoszono dotąd szkody w środowisku bądź potencjalnej szkody w środowisku z zakresu oddziaływania na gatunki chronione zwierząt z tytułu domniemanego zjawiska fałszywego lustra wody i omyłkowego lądowania ptaków, skutkującego kontuzjami lub śmiertelnością. Standardowe obecnie, a motywowane sprawnością pochłaniania promieniowania słonecznego, są powłoki antyrefleksyjne wbudowane w ogniwa solarne, pokryte teksturowanym, antyrefleksyjnym szkłem, które redukuje polaryzację i odbijanie światła. Problematykę zanieczyszczeń wizualnych można także odnieść do kilkudziesięcioletniego doświadczenia wielkopowierzchniowych szklarni ogrodnich, a ostatnio także upraw rolniczych realizowanych pod osłoną szkła lub folii. I w tym względzie doświadczenie skutków domniemanego oddziaływania, w postaci kalectwa i śmiertelność wędrujących ptaków środowisk wodnych i wodno-błotnych należy do sfery domniemań, a nie udokumentowanych, przez instytucje ochrony przyrody, faktów. Dodatkowym aspektem zmniejszającym domniemany efekt olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody są przerwy pomiędzy szeregami paneli, szerokości np. od 3 m do 5 m, których wielkopowierzchniowe szklarnie ogrodnicze nie posiadają, a więc teoretycznie to one powinny wabić ptaki fałszywym lustrem wody. Doświadczenia negatywnych oddziaływań na ptaki, dla domniemanego efektu fałszywego lustra wody, nie dostarczają elektrownie fotowoltaiczne zainstalowane na wodzie lub na wyspach.

Przyjęte rozwiązanie przesyłania pozyskanej energii elektrycznej, w postaci podziemnej instalacji przewodów elektrycznych w miejscu inwestycji, nie przyczynią się do pomnożenia naziemnej struktury elektroenergetycznej, będącej jedną z przyczyn antropogenicznej śmiertelności ptaków.

Niekiedy uwarunkowania, z zakresu oddziaływania na ptaki, ustalane w postępowaniach ocenowych dla instalacji paneli słonecznych wynikają z domniemania o utracie siedlisk dla ptaków lub pielęgnacji terenu pod panelami. W obydwu przypadkach odniesieniem jest obecny potencjał siedliskowy agrocenozy dla ptaków, który jest całkowicie uzależniony od zmienności upraw i cykliczności zabiegów rolnych oraz od potrzeb, rytmu i kultury uprawy. Ta losowość skutkuje przygodnym i zmiennym składem ornitofauny, a sama produkcja rolna i jej zabiegi nie są uwarunkowane tym składem. W odniesieniu do tego, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują, na planowanych kilkadziesiąt lat eksploatacji, typ użytkowania okrywy roślinnej podłoża, a sam zabieg pielęgnacji jest tożsamy tradycyjnej uprawie - koszenie.

W przypadku farm fotowoltaicznych, w sytuacjach przekształcania jedynych bądź ostatnich przestrzeni otwartych, analizuje się efekt ograniczający dostępność do znajdujących się na powierzchni gruntu łowisk, żerowisk i lęgów. W przypadku działek inwestycyjnych i ich sąsiedztwa nie ma takiego problemu, ponieważ w bliskości znajdują się grunty rolne w tradycyjnym użytkowaniu.

Logistyka przedsięwzięcia, w trakcie budowy i eksploatacji, będzie się odbywała w sieci istniejącej infrastruktury komunikacyjnej i przesyłowej, nie wymaga zatem budowy, która mogłaby mieć wpływ na stan przyrody i jej ochrony. Intensyfikacja ruchu w okresie budowy i przesyłania energii elektrycznej będzie miała ten wpływ znikomy.

Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w realizację zobowiązania, przyjętego przez rząd Polski, zwiększenia udziału tzw. energii odnawialnej w produkcji i konsumpcji energii elektrycznej. Celem tej polityki jest zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, wskazanego jako istotny czynnik zmian klimatu. W związku z tym, analiza oddziaływania przedsięwzięcia na klimat musi osiągać, bez względu na faktyczne oddziaływanie, wynik wpływu pozytywnego. Podążając logiką wywodzącą się z tego celu oraz przyjętego sposobu realizacji, a wywodząc z szeregu domniemań o negatywnym wpływie zmian klimatycznych na poszczególne grupy i gatunki świata przyrody ożywionej, należy również przyjąć, że pozytywny wpływ na klimat będzie skutkował pozytywnym wpływem na reprezentację tego świata. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na klimat nie

będzie miało skali wymagającej działań minimalizujących z tytułu wpływu na przyrodę i ochronę przyrody.

Wpływ elektrowni fotowoltaicznej na mikroklimat, a w zakresie oddziaływania i skutków oddziaływania na przyrodę jest odnoszony do stanu sprzed inwestycji, w tym wypadku przede wszystkim tradycyjnego, ekstensywnego użytkowania rolnego. Dotychczasowe doświadczenie funkcjonujących elektrowni fotowoltaicznych w klimacie umiarkowanym, gdzie okrywą glebową stanowi niska roślinność zielna wskazuje, że głównym czynnikiem wpływającym na mikroklimat biotopu jest cień i zmienny w roku zasięg operacji cienia. Strefa zacienienia jest nowym czynnikiem mikroklimatycznym w odniesieniu do poprzedzającego użytkowania, która wpływa na gatunki kolonizujące i zadomawiające się w obszarze elektrowni, które dotąd były tu nieobecne lub obecne sporadycznie. Nie odnotowano z tego tytułu oddziaływań negatywnych, ale przestrzenną zmienność siedliskową i gatunkową wzbogacającą bioróżnorodność. Czynnikiem trwałej zmiany w biotopie jest także trwała okrywa roślinna, której w gruntach ornych nie było. Jej obecność wpływa pozytywnie na warunki wilgotnościowe ściółki glebowej, gleby i akumulacji węgla w glebie, co ma znaczenie mikroklimatyczne korzystne dla żywych organizmów.

Rozpatrywano możliwość negatywnego wpływu na przyrodę miejsca inwestycji z tytułu tzw. fotowoltaicznych wysp ciepła. Zjawisko to, polegające na akumulowaniu i oddawaniu nagromadzonego ciepła przez zestaw panelu i wsporników, zostało wstępnie zarejestrowane w silnie nasłonecznionych obszarach stref półsuchych przy braku zwartej, roślinnej okrywy glebowej. Jak dotąd nie odnotowano, w roślinno-klimatycznej strefie klimatu umiarkowanego, zjawisk fenologicznych, np. wcześniejszego kiełkowania, kwitnienia, które byłyby skutkiem domniemanej fotowoltaicznej wyspy ciepła, a które można by traktować jako zjawisko negatywne dla przyrody. W modelowych ujęciach traktuje się to możliwe zjawisko jako pozytywne dla np. dzikich pszczoł i trzmieli lub w ogóle dla owadów, na które polują np. nietoperze i ptaki. W małym obrębie oddziaływania, nie wykraczającym poza elektrownię, może ono łagodzić skoki dobowej temperatury.

W przypadku planowanej farmy w sąsiedztwie wsi Dąbrowa nie ma także możliwości skumulowania wyspy cieplnej z powodu oddalonych od siebie sektorów elektrowni oraz zróżnicowanej fizjografii terenu. W sąsiedztwie dotąd funkcjonujących elektrowni nie odnotowano negatywnego skutku, wywołanego zmianą mikroklimatyczną, na gospodarowanie zasobami, tworami i składnikami przyrody. W odniesieniu do warunków mikroklimatycznych dotychczasowego użytkowania gruntów, zależnego od zabiegu agrotechnicznego oraz zmienności uprawy, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują dotychczasową zmienność w sezonach roku i w kolejnych latach.

Dostępne technologie instalacji stelaża nośnego paneli solarnych obejmują kotwienie, naziemne bloczki betonowe lub podziemne. W przypadku tych ostatnich, prefabrykowanych lub wykonanych na miejscu, wykop jest płytki i nie wymaga długotrwałego, uwarunkowanego technologią, przetrzymywania. Wykop podziemny przewody elektryczne jest wąskoszczelinowy i również nie wymaga długotrwałego przetrzymywania, co mogłoby stanowić pułapkę dla małych zwierząt. Większe i głębsze wykopy są wymagane pod fundamenty stacji transformatorów, które dodatkowo pełnią rolę uszczelnionych mis na wypadek awarii urządzenia. Również i one nie wymagają długotrwałego przetrzymywania.

Budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej nie spowoduje zmiany użytkowania zasobów, tworów i składników przyrody sąsiedztwa przedsięwzięcia. Oddziaływania okresu budowy będą krótkoterminowe i punktowe, co najwyżej lokalne i w sektorach, nie skutkujące na wymienione użytkowanie. Obecność ludzi i maszyn oraz związane z tym oddziaływania nie będą się różniły od obecnego tu tła oddziaływań np. prac na roli, w lesie i na drodze. Można domniemać, że nawet skumulowane nie będą zjawiskiem nowym dla dzikich zwierząt, powodującym płoszenie o skali zagrożenia dla osobników w miejscu przedsięwzięcia, a tym bardziej dla wszystkich reprezentantów gatunku. Oddziaływania okresu eksploatacji będą długoterminowe, ale nieznaczące dla ochrony przyrody.

Skutkiem logistyki przedsięwzięcia, budowy i późniejszej eksploatacji będą oddziaływania o skali, która nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej. Nie będzie to też wymiar, który wymagałby kompensacji przyrodniczej.

Rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, w tym stosowanie znormalizowanych procedur, urządzeń i surowców, spełnią kryteria ochrony przyrody w miejscu inwestycji i zasięgu jego oddziaływania, w tym antropogenicznie przekształconym terenie o uproszczonych układach ekologicznych. Z perspektywy ochrony przyrody, która polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, nie ma potrzeby kategorycznego zachowania obecnej tu biocenozy, jej utrzymywania

w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni. Nie dojdzie do zniszczenia lub degradacji obecnych tu tworów przyrody nieożywionej, form lub struktur. W przypadku biocenozy będzie możliwe jej odtworzenie i dalsze użytkowanie po zakończeniu eksploatacji elektrowni.

W związku z sytuacją nadzwyczajną w sektorze energetycznym państw Unii Europejskiej, projekt rozporządzenia Rady (UE) nr 2022/2577 z dnia 22 grudnia 2022 r. proponuje ustanowienie ram służących przyspieszeniu wdrażania rozwiązań w zakresie energii odnawialnej. Uznano w nim planowanie, budowę i eksploatację obiektów oraz instalacji, produkujących energię ze źródeł odnawialnych jako leżące w nadrzędnym interesie publicznym oraz służące zdrowiu i bezpieczeństwu publicznemu. Dokument implikuje szybkie wdrożenie rozwiązań OZE, z wyjątkiem sytuacji, gdy projekty mają poważne niekorzystne skutki dla środowiska, których nie można złagodzić, ani zrekompensować. W tym wypadku nie stwierdzono takiej sytuacji. Zastosowane działania minimalizujące wpływ na przyrodę nawiązują do dobrych praktyk lokalizacji, rozwiązań przestrzennych i technicznych, polecanych dla elektrowni fotowoltaicznych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

W odniesieniu do art. 81 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ooś, nie stwierdzono, w zakresie ochrony przyrody, braku możliwości realizacji przedsięwzięcia, w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, lub znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

Planowane przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), nie jest również wymienione wśród obiektów, dla których można utworzyć obszar ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ust. 1 wymienionej ustawy. Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej czy budowlanej, przy zaplanowanej technologii i zakresie prac, ocenia się jako bardzo niskie. Ze względu na lokalizację (ok. 74 km od granicy państwa) oraz zakres przedsięwzięcia nie zachodzi również ryzyko transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Wójt Gminy Zabór zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt. 1) b) i c) ustawy OOS określił istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy OOS.

Przy zastosowaniu zakładanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, omówionych w przedłożonym raporcie oraz przy spełnieniu warunków określonych w niniejszym decyzji, nie pogorszy się stan środowiska.

Mając na uwadze powyższe nie jest konieczne przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydawania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o OOS.

Odnosząc się do treści wniosków mieszkańców oraz rezolucji Rady Gminy Zabór należy wskazać, że odmowa w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek wskazanych w obowiązujących przepisach prawa, w tym przypadku ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie. Zgodnie z art. 81 ww. ustawy organ może odmówić wydania decyzji tylko 3 przypadkach:

1. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji. W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.
2. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację tego przedsięwzięcia, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy.

Rezolucja pomimo swojego tytułu nie ma charakteru władczego, a jedynie intencyjnego. Nie kreuje praw czy obowiązków, a zawiera oświadczenie organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Organ prowadzący postępowanie był zobowiązany rozpatrzyć wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z aktualnym stanem prawnym.

Wójt Gminy Zabór uwzględnił uwagi mieszkańców i wprowadził stosowne zapisy w decyzji minimalizujące jej oddziaływanie.

Wszystkie wymagane dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zostały zamieszczone w publicznie dostępnym rejestrze informacji o środowisku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Zabór oraz w bazie danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzonej przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Obwieszczenia, które zostały wydane przez Wójta Gminy Zabór w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego były publikowane na tablicach ogłoszeń w siedzibie tut. Urzędu Gminy Zabór, sołectwie Dąbrowa oraz Miasta i Gminy Otyń. Obwieszczenia były również zamieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Zabór oraz w bazie danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzonej przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z art. 75 ust. 4 ustawy OOS Wójt Gminy Zabór pismem z dnia 12.06.2023 r. wystąpił wnioskiem do Burmistrza Otnia o zaopiniowanie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w odniesieniu do obszaru znajdującego się na terenie Gminy Otyń.

Burmistrz Otnia postanowieniem z dnia 13.06.2023 r. (data wpływu: 16.06.2023 r.), znak: **RGKRiOŚ.6220.12.2023** zaopiniował pozytywnie wniosek w sprawie wydania przedmiotowej decyzji.

Wójt Gminy Zabór poprzez obwieszczenie z dnia 16.06.2023 r., powiadomił strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, w tym o możliwości składania wniosków i zastrzeżeń w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia.

Ponadto zgodnie z art. 36 k.p.a. Wójt Gminy Zabór ww. obwieszczeniem zawiadomił strony o przesunięciu terminu zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Organ wyjaśnił, że załatwienie sprawy w terminie do 16.06.2023 r., nie jest możliwe z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter sprawy konieczność zapewnienia stronom postępowania możliwości do zapoznania się z dokumentami przed wydaniem decyzji. Nowy termin załatwienia sprawy wyznaczono do 17.07.2023 r.

Rada Gminy Zabór podjęła uchwałę nr LI.355.2023 z dnia 26 czerwca 2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Dąbrowa, gm. Zabór.

Wójt Gminy Zabór przeanalizował czy w zaistniałej sytuacji ma zastosowanie art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., zgodnie z którym organ administracji publicznej zawiesza postępowanie, gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 21 września 2021 r., III OSK 579/21 stwierdził, że żaden z przepisów ustawy środowiskowej, jak również żaden przepis szczególny, nie uzależniają ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia od uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Według Sądu jedyna zależność między decyzją środowiskową a miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 80 ust. 2 ustawy oos, który nakazuje organowi zbadanie zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ale tylko jeżeli plan ten został uchwalony. W konsekwencji brak jest podstaw do uznania, że wydanie decyzji środowiskowej uzależnione jest od uprzedniego uchwalenia (i wejścia w życie) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – oznacza to, że uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie jest zagadnieniem wstępnym (w rozumieniu art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a.), którego rozstrzygnięcie jest konieczne do wydania decyzji środowiskowej. Zdaniem Sądu nie jest dopuszczalna sytuacja, w której organ wykonawczy gminy, będący jednocześnie organem właściwym do wydania decyzji środowiskowej, na skutek złożenia wniosku o wydanie tego rodzaju decyzji, zawiesza postępowanie administracyjne umożliwiając organowi stanowiącemu tej gminy przyjęcie aktu prawa miejscowego mającego

uregulować stan prawny nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowej w zakresie dopuszczonym władztwem planistycznym gminy.

Pismem z dnia z dnia 03.07.2023 r. (data wpływu: 06.07.2023 r.) Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Zabór, Łaz 52, 66-003 Zabór zwróciło się do Wójty Gminy Zabór o dopuszczenie na prawach strony do udziału w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym.

Wójt Gminy Zabór postanowieniem z dnia 14.07.2023 r. dopuścił na prawach strony Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Zabór, Łaz 52, 66-003 Zabór do udziału w prowadzonym postępowaniu administracyjnym.

Wójt Gminy Zabór poprzez obwieszczenie z dnia 14.07.2023 r., ponownie powiadomił wszystkie strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, w tym o możliwości składania wniosków i zastrzeżeń w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia.

Ponadto zgodnie z art. 36 k.p.a. Wójt Gminy Zabór ww. obwieszczeniem zawiadomił strony o przesunięciu terminu zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Organ wyjaśnił, że załatwienie sprawy w terminie do 17.07.2023 r., nie jest możliwe z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter sprawy konieczność zapewnienia stronom postępowania możliwości do zapoznania się z dokumentami przed wydaniem decyzji. Nowy termin załatwienia sprawy wyznaczono do 17.08.2023 r.

W wyznaczonym terminie strony się nie wstawiły i nie wniosły uwag.

Po rozpatrzeniu wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych orzekam jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji służy stroną prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
2. Stosownie do art. 127a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Zrzeczenie się prawa do odwołania przez wszystkie ze stron postępowania oznacza, że rozstrzygnięcie staje się ostateczne i prawomocne z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania. W przypadku złożenia przez stronę ww. oświadczenia, przestaje przysługiwać jej prawo do odwołania się lub wniesienia skargi do sądu administracyjnego.
3. Zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji o której mowa w art. 72 ust. 1 w/w ustawy. Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem 6 lat od dnia, w którym niniejsza decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.
4. Złożenie wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w pkt 3, może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali przed upływem terminu, o którym mowa w pkt 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, stanowisko, że realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w tej decyzji.
5. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie uprawnia do wycinki drzew ani rozporządzenia prac.



WÓJT GMINY ZABÓR

Robert Sidoruk

Otrzymują:

1. PV 2130 Sp. Z O.O., ul. Jasna 14/16A, 00-041 Warszawa
2. Pozostałe strony zgodnie z art. 49 kpa,
3. Wójt Gminy/Gmina Zabór, ul. Lipowa 15, 66-003 Zabór.

Do wiadomości:

- 1) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ul. Jagiellończyka 13, 66-400 Gorzów Wlkp.,
- 2) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Zielonej Górze, ul. Ptasia 2 B, 65-514 Zielona Góra,
- 3) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze, ul. Jasna 10, 65-470 Zielona Góra,

Charakterystyka przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie zespołu elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy do 50 MW wraz z infrastrukturą techniczną na działkach nr 1, 4/3, 5, 6, 8/2, 14, 20, 22, 24, 25, 53, 56, 58, 59/11, 66/2, 66/5, 74/2, 79, 105/2, 115 i 199 obręb Dąbrowa, gmina Zabór, z tym że na działkach nr 5, 14, 20, 22, 53, 58, 66/2, 66/5, 79, 115 obręb Dąbrowa, gm. Zabór nie będą lokalizowane panele fotowoltaiczne oraz inne elementy kubaturowe. Dopuszcza się natomiast wykorzystanie ww. działek w celu realizacji połączenia elektroenergetycznego (przejście podziemnymi liniami kablowymi) pomiędzy elementarni farmy fotowoltaicznej, zlokalizowanymi na poszczególnych działkach inwestycyjnych.

Powierzchnia przeznaczona na potrzeby inwestycja wynosić będzie do ok. 74,45 ha, z czego powierzchnia, na której realizowane będą panele fotowoltaiczne oraz stacje transformatorowe wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą wynosić będzie do ok. 72,53 ha. Powierzchnia przeznaczona na potrzeby realizacji połączenia elektroenergetycznego (przejście podziemnymi liniami kablowymi) pomiędzy poszczególnymi elementami farmy fotowoltaicznej wynosić będzie do ok. 1,92 ha.

W skład zespołu elektrowni fotowoltaicznych wejdą m.in.:

- panele fotowoltaiczne o mocy jednostkowej od 200 do 1500 Wp, o łącznej mocy do 50 MW, w ilości do 250000 szt. - moduły jednostronne lub dwustronne (bifacjalne - z tym, że, nie dojdzie do zniszczenia powierzchni biologicznie czynnej pod panelami, gdyż nie będą stosowane materiały zwiększające albedo, np. beton, żwir, piasek), montowane na konstrukcjach wsporczych stałych bądź śledzących ruch słońca (tzw. trackery),
- inwertery w ilości do 1000 szt., montowane na konstrukcjach wsporczych paneli;
- stacje transformatorowe albo opcjonalnie stacje transformatorowe wraz z naziemnymi lub podziemnymi magazynami energii w ilości do 50 szt. - prefabrykaty betonowe,
- rozdzielnice SN/SN (opcjonalnie),
- przyłącza elektroenergetyczne,
- linie kablowe energetyczno-światłowodowe,
- elementy służące do monitoringu pracy instalacji, elementy telewizji przemysłowej (kamery), elementy ochrony przed zniszczeniem i włamaniem (czujniki alarmowe),
- ogrodzenie - wykonane jako ażurowe, bez podmurówki, z zachowanym odstępem ok. 10-20 cm pomiędzy jego dolną podstawą a powierzchnią terenu,
- oświetlenie (brak oświetlenia w nocy),
- inne niezbędne elementy infrastruktury związane z budową i eksploatacją elektrowni, w tym nieutwardzone drogi wewnętrzne i place manewrowe - nawierzchnie żwirowe, przepuszczalne.

Maksymalna wysokość instalacji wraz z zamontowanymi panelami fotowoltaicznymi nie przekroczy 5 m.

Dojazd do terenu inwestycji zapewni układ dróg lokalnych, które graniczą z działkami inwestycyjnymi.

Celem przedsięwzięcia jest produkcja energii elektrycznej ze źródła odnawialnego - promieniowania słonecznego. Energia z projektowanego zespołu elektrowni fotowoltaicznych wyprowadzana będzie bezpośrednio (lub po przechowaniu w magazynach energii), poprzez planowane przyłącze elektroenergetyczne, do linii średniego/wysokiego napięcia lub do najbliższej stacji GPZ (Główny Punkt Zasilania). Punkt wpięcia inwestycji do sieci elektroenergetycznej zostanie określony przez operatora sieci w technicznych warunkach przyłączeniowych.

Tereny, na których zlokalizowane będą panele fotowoltaiczne i stacje transformatorowe wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą stanowią grunty rolne, obecnie użytkowane rolniczo. Z obszaru zabudowy wyłączono grunty sklasyfikowane jako lasy (Ls) oraz: stanowiska nieużytku i skupiska drzew z południowej części działki nr 74/2 obręb Dąbrowa, nieużytku z południowo-wschodniej części działki nr 199 obręb Dąbrowa, biotopu zagłębienia z północnej części działki nr 56 obręb Dąbrowa, lasu

z zachodniej części działki nr 6 obręb Dąbrowa. Podziemne połączenie elektroenergetyczne pomiędzy elementami farmy fotowoltaicznej przewiduje się zlokalizować w działkach drogowych.

Inwestycja planowana jest na kilku odrębnych powierzchniach, rozproszonych w otoczeniu wsi Dąbrowa. Bezpośrednie sąsiedztwo miejsca inwestycji stanowią: tereny rolne, tereny leśne i zadrzewienia, tereny z zabudową mieszkaniową i gospodarczą wsi Dąbrowa oraz drogi.

Teren, na którym przewidziana jest lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Etap realizacji związany będzie z szeregiem oddziaływań, które ze względu na skalę przedsięwzięcia będą rozłożone w czasie. Szacuje się, że etap budowy wynosić będzie do 12 miesięcy. Panele fotowoltaiczne montowane będą na konstrukcjach nośnych, kotwionych w ziemi przy użyciu kafara (brak będzie fundamentowania konstrukcji). W ziemi układane będą przewody elektryczne i telekomunikacyjne. Na terenie inwestycji zostaną zrealizowane drogi dojazdowe i place manewrowe o charakterze nieutwardzonym (o nawierzchni żwirowej), umożliwiające montaż i dojazd do kontenerowych stacji transformatorowych i magazynów energii. Prace budowlane prowadzone będą z użyciem ciężkiego sprzętu. W pracach tych przewiduje się wykorzystanie m.in.: samochodów dostawczych, koparek, dźwigów, wózków widłowych, kufarów, płyt wibracyjnych. Będzie to źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu i drgań do otoczenia. Będą to jednocześnie emisje o charakterze nieorganizowanym. Pewne uciążliwości może stwarzać transport elementów farmy. Z uwagi na powyższe określono warunek prowadzenia prac wyłącznie w porze dziennej (6.00 - 22.00). Etap realizacji wiązać się będzie także z powstawaniem odpadów i ścieków. Wytwarzane będą głównie odpady budowlane i odpady opakowaniowe, ujęte w grupach 17 i 15 wg Katalogu odpadów. W związku z obecnością ludzi na placu budowy, powstaną odpady komunalne. Odpady będą segregowane i gromadzone w pojemnikach, ustawionych w miejscach wyznaczonych na terenie przedsięwzięcia. Wytworzone odpady przekazywane będą podmiotom uprawnionym do gospodarowania powstałymi odpadami. Gleba wydobyta z wykopów (m.in. pod przewody elektryczne i telekomunikacyjne) zostanie wykorzystana do ich zasypania i wyrównania terenu wokół nich. Zgodnie z raportem, prace budowlane prowadzone będą przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu budowlanego i transportowego, posiadającego aktualne badania techniczne. Na terenie inwestycji nie przewiduje się czynności serwisowych i naprawczych sprzętu oraz jego tankowania. Plac budowy wyposażony będzie w środki (sorbenty) do neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych. Dla potrzeb pracowników wykonujących prace budowlane zostaną zapewnione sanitariaty ze szczelnymi zbiornikami na ścieki. Odbiór ścieków realizowany będzie przez uprawnione podmioty.

Reasumując, należy przyjąć, że oddziaływania występujące na etapie realizacji będą miały charakter miejscowy, okresowy i ograniczony czasem trwania prac budowlanych.

Etap użytkowania nie będzie związany ze znaczącymi oddziaływaniami w zakresie środowiska wodno-gruntowego. W związku z prowadzonymi pracami serwisowymi i konserwacyjnymi powstawać będą niewielkie ilości odpadów, takich jak: odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych, kable i odpady opakowaniowe. Na terenie elektrowni przewiduje się możliwości gromadzenia odpadów, które po wytworzeniu zostaną niezwłocznie odebrane przez zewnętrzną firmę serwisową. Odpady będą przekazywane podmiotom uprawnionym do gospodarowania tego rodzaju odpadami. Na terenie elektrowni nie planuje się budowy stałego zaplecza socjalnego oraz infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, stąd też nie będzie konieczności poboru wody i odprowadzania ścieków. Ewentualne zabrudzenia paneli usuwane będą przy użyciu czystej wody, bez użycia detergentów, z możliwością zastosowania środków biodegradowalnych. Woda na ten cel dostarczana będzie z zewnątrz, np. beczkowozem. Dopuszcza się także możliwość wykorzystania technologii bezwodnej, opartej na obrotowych szczotkach. Woda z mycia paneli - analogicznie do wody deszczowej, będzie swobodnie spływała z powierzchni paneli do gruntu w granicach działek inwestycyjnych. Planuje się montaż stacji transformatorowych albo opcjonalnie stacji transformatorowych wraz z naziemnymi lub podziemnymi magazynami energii w postaci baterii. Stacje transformatorowe wyposażone będą w transformatory żywiczne suche lub olejowe. W przypadku zastosowania modelu olejowego, każdy transformator wyposażony będzie w szczelną misę olejową, mogącą pomieścić do 100%

oleju. Transformatory i baterie umieszczone będą w kontenerach, w obudowie betonowej, zapewniającej pełną szczelność w zakresie dwustronnej migracji płynów (wody, oleju, związków chemicznych), co dodatkowo zabezpieczy środowisko wodno-gruntowe przez zanieczyszczeniem. Ponadto, całość fundamentu od zewnątrz zostanie zabezpieczona dodatkową warstwą hydroizolacyjną, która ma uniemożliwić migrację wód gruntowych do wewnątrz stacji.

Etap użytkowania nie będzie związany ze znaczącymi oddziaływaniami w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Występować będzie niezorganizowana emisja zanieczyszczeń związana z ruchem pojazdów po terenie inwestycji (prace serwisowe, mycie paneli, koszenie roślinności). Głównymi źródłami hałasu na terenie inwestycji będą: magazyny energii (do 50 szt.), kontenerowe stacje transformatorowe (do 50 szt.) albo stacje transformatorowe wraz z magazynami energii (do 50 szt.) oraz inwertery (do 1000 szt.). Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, poziom mocy akustycznej każdego magazynu energii wynosić będzie 75 dB, każdej stacji transformatorowej - 80 dB, każdej stacji transformatorowej wraz z magazynami energii - 81,2 dB, a każdego inwertera - 65 dB. Panele fotowoltaiczne nie będą wyposażone w systemy je chłodzące. W przypadku zastosowania trackerów (opcjonalnie), generowany hałas będzie pomijalny, ponieważ system nadążny porusza się ruchem jednostajnym, bardzo wolnym. Okazjonalnie źródłem hałasu na terenie elektrowni będą prace serwisowe i konserwacyjne, w tym usuwanie zabrudzeń z powierzchni paneli i koszenie roślinności.

Teren, na którym przewidziana jest lokalizacja przedsięwzięcia sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wg ustaleń raportu) i terenami zabudowy gospodarczej wsi Dąbrowa. Przeprowadzona w raporcie analiza w zakresie hałasu pozwala przyjąć, że zostaną dotrzymane standardy akustyczne, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), na terenach z zabudową mieszkaniową jednorodziną. Niemniej jednak, w celu zminimalizowania wpływu m.in. hałasu na pobliskie tereny zabudowy mieszkaniowej, inwestor zaproponował wprowadzenie na działce nr 199 obręb Dąbrowa stref buforowych - odsunięcie zabudowy panelami na odległość ok. 50 m od zabudowy mieszkaniowej. W rzeczywistości będzie to odległość ok. 20 - 30 m od terenów zabudowy mieszkaniowej, podlegających ochronie akustycznej (dotyczy działek nr 202, 187 i 186/4 obręb Dąbrowa).

Inwestycja będzie źródłem pola elektromagnetycznego, związanego głównie z pracą transformatorów, magazynów energii, rozdzielnie SN/SN (opcjonalnie) oraz inwerterów. Oddziaływanie wymienionych urządzeń ograniczane będzie poprzez umieszczenie ich w obudowach/kontenerach. Przewody elektryczne i telekomunikacyjne umieszczone będą w ziemi. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia w tym zakresie.

Etap likwidacji, podobnie jak faza realizacji, będzie charakteryzował się dość wysokim poziomem eksploatacji terenu. Eksploatacja ta będzie wiązała się z usunięciem elementów instalacji, w tym elementów związanych z gruntem. Teren po demontażu farmy zostanie przywrócony do stanu pierwotnego. Wpływ przedsięwzięcia na środowisko na etapie jego likwidacji nie będzie większy niż na etapie jego budowy.

Przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane na obszarach wodno-błotnych i innych obszarach o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym na siedliskach łągowych i w ujściach rzek, na obszarach wybrzeży i w środowisku morskim, na obszarach górskich lub leśnych (choć w ich sąsiedztwie), na obszarach objętych ochroną, w tym strefach ochronnych ujęć wód (choć w sąsiedztwie ujęcia wód podziemnych, zlokalizowanego na działce nr 200 obręb Dąbrowa, eksploatowanego dla potrzeb miejscowości Dąbrowa i Czarna) i na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, na obszarach, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, na obszarach o znacznej gęstości zaludnienia, na obszarach przylegających do jezior, w uzdrowiskach i na obszarach ochrony uzdrowiskowej.

Na działkach nr 6, 70 i 100/2 74/2 obręb Dąbrowa znajdują się stanowiska archeologiczne. Wobec powyższego, przeprowadzenie prac inwestycyjnych w obrębie stanowisk archeologicznych wymaga uzgodnienia prac z wojewódzkim konserwatorem zabytków, zgodnie z procedurą określoną w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840).

Inwestycja zlokalizowana będzie poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych oraz poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z informacjami wskazanymi w raporcie wnioskodawca poinformował, że nie będzie korzystał z wody z gminnej sieci wodociągowej na etapie realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia. Wójt Gminy Zabór na uwadze ograniczone możliwości ujęcia wody ustanowił zakaz korzystania z wody z gminnej sieci wodociągowej w celu uniknięcia przerw w dostawie wody dla mieszkańców.

Wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętego rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), planowana inwestycja zlokalizowana będzie na terenie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 68 o kodzie: PLGW600068, której stan chemiczny i stan ilościowy oceniono jako dobry, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych niezagrażona. Celem środowiskowym dla JCWPd jest: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy. Ponadto, inwestycja zlokalizowana będzie na terenie zlewni nw. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych (JCWP RW):

- Śmiga (kod: RW60001515589) jest to monitorowana, naturalna część wód, której stan ogólny oceniono jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych jako zagrożone. Celem środowiskowym dla JCWP jest: dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny.
- Odra od Baryczy do Bobru (kod: RW6000121599) - jest to monitorowana, silnie zmieniona część wód, której stan ogólny oceniono jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych jako zagrożone. Celem środowiskowym dla JCWP jest: umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)¹; pozostałe wskaźniki i klasa jakości]; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Odry w obrębie JCWP (dla troci wędrowej); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki iributylocyny(w), ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Niemal wszystkie elementy infrastruktury technicznej planowanej farmy fotowoltaicznej będą prefabrykowane i znormalizowane. Będą one przywiezione na miejsce inwestycji i zainstalowane za pomocą maszyn powszechnie stosowanych i znormalizowanych środowiskowo oraz dzięki pracy ludzkiej. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na wody nie będzie miało skali powodującej wpływ na jednolite części wód o negatywnych skutkach dla stanu przyrody i ochrony przyrody. Nie planuje się odwodnienia i przerzutu wód, co mogłoby wiązać się ze zmianami zasobów wód i stosunków wodnych.

Planowane przedsięwzięcie ma być podjęte na działkach, które są położone:

- poza formami ochrony przyrody, w tym ochrony krajobrazu,
- w sąsiedztwie obszaru chronionego krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”,
- ok. 0,4 km od obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004 oraz Nowosolska Dolina Odry PLH080014;
- poza znanymi stanowiskami przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, nad którymi sprawuje nadzór Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim;
- poza znanymi i uznanymi miejscami ochrony strefowej gatunków chronionych, wyznaczonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim;
- w projektowanym korytarzu ekologicznym o nazwie „Zielona Góra”, którego granice są obecnie aktualizowane, weryfikowane i ustalane, w oparciu o dane, których dysponentem jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- w miejscu, gdzie nie występują wrażliwe na antropopresję obszary wodno-błotne, lasy starodrzewu, tereny przyjeziorne i doliny rzeczne;
- poza stanowiskami przeżyciowymi zwierząt, jak np. zimowiska nietoperzy, lęgowiska żółwia błotnego, zbiorniki rozrodcze płazów;

- poza terenem dolin rzecznych i rynien jeziornych, które stanowią w województwie lubuskim miejsca stwierdzeń cyklicznego gromadzenia się ptaków na długich, sezonowych przelotach;
- poza śródpolnymi enklawami bioróżnorodności, z których część wyłączono z inwestycji;
- w sąsiedztwie śródpolnego obniżenia terenu z podmokłiskiem, które wyłączono z inwestycji, a które może stanowić okazjonalne stanowiska przeżyciowe i migracyjne płazów;
- w gruntach rolnych, utrzymywanych w kulturze uprawy, w których różnorodność biotyczna i funkcjonowanie ekosystemów miejsca i sąsiedztwa przedsięwzięcia zostały ograniczone do zbiorowisk siedlisk segetalnych, gdzie walory i zasoby przyrodnicze oraz relacje ekosystemowe pozostają pod istotnym wpływem ludzkiej działalności;
- w sąsiedztwie gruntów rolnych, oferujących podobne warunki siedliskowe agrocenoz i pratocenoz, jak w miejscu przedsięwzięcia, gdzie praktykowana jest uprawa rolna o krótkich cyklach uprawy;
- w sąsiedztwie gruntów leśnych z uprawami leśnymi, gdzie hylocenozy kształtowane są w długich cyklach uprawy;
- w sąsiedztwie zabudowy wsi Dąbrowa, gdzie znajdują się siedliska roślinności ruderalnej.

Przedsięwzięcie jest zlokalizowane poza formami ochrony. Wartość przyrodnicza terenu przedsięwzięcia nie skutkowała tu wyznaczeniem powierzchniowych form ochrony przyrody, w tym krajobrazu, które miałyby znaczenie dla okolicy, regionu, województwa, kraju lub Wspólnoty Europejskiej. Odległość od inwestycji, a przede wszystkim charakter i zasięg jej oddziaływania są gwarantem braku wpływu na:

- na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”, który obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych;
- na cele ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004 oraz Nowosolska Dolina Odry PLH080014, których przedmioty ochrony to przede wszystkim siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt związane z rzeką i doliną Odry.

Miejsce przedsięwzięcia to grunty rolne, będące w większości w kulturze uprawy. Obecne tu agrocenozy nie pełnią usług ekosystemowych i nie są w kluczowych związkach ekosystemowych z przedmiotami ochrony lub celami ochrony wymienionych wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody najbliższego sąsiedztwa planowanej inwestycji. Inwestycja pozostanie bez wpływu na czynną ochronę ekosystemów obszaru chronionego krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”, realizowaną w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polegającej na zachowaniu podmokłego, mozaikowego krajobrazu leśno-łąkowego doliny dużej rzeki. Niezakłócone zostaną również dążenia do utrzymania lub przywrócenia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

Ocena oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, które znajduje się pośród listy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, nie wykazała negatywnego wpływu na pobliskie formy ochrony przyrody.

W związku z tym, że ochrona przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.) polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, analizowano wpływ budowy i eksploatacji elektrowni na te trzy składowe. Żaden z zasobów litosfery, atmosfery, hydrosfery i biosfery miejsca inwestycji nie zostanie utracony w wyniku jej podjęcia. Nie wymaga ona zniszczenia i niemożliwej do odtworzenia gleby, rzeźby, okrywy roślinnej czy gatunków świata zwierząt. Wpisuje się ona w zrównoważone użytkowanie tych przykładowych tworów, pomimo zmiany zagospodarowania terenu. Żaden ze składników przyrody nie ulegnie trwałemu zniszczeniu z jej struktury. W trakcie budowy i eksploatacji żaden z zasobów, tworów i składników przyrody miejsca przedsięwzięcia oraz jego sąsiedztwa nie zostanie bezpowrotnie utracony i nadal możliwe będzie ich zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie.

Zmiana sposobu użytkowania gruntów działek inwestycyjnych będzie polegała na wprowadzeniu infrastruktury o charakterze przemysłowym w obecny, otwarty krajobraz rolniczy. Formalnie będą to nadal grunty o zdecydowanej przewadze pokrycia niskiej roślinności zielnej, wymagającej koszenia oraz ogrodzenia. Z perspektywy obecnego znaczenia agrocenoz dla bioróżnorodności miejsca inwestycji, planowana zmiana zagospodarowania nie będzie istotna. Okrywa roślinna w sektorach elektrowni będzie miała postać porolnego, rzadko koszonoego, użytku zielonego o niskiej roślinności zielnej składającej się głównie z traw, ziólorośli i wieloletnich bylin. Na porolnym użytku o postaci łąki, będzie utrzymywana spontaniczna roślinność zielna, koszona lub spaszana.

Obecny potencjał korytarzowy działek inwestycyjnych, w odniesieniu do sąsiedztwa lasów i doliny rzecznej, jest co najwyżej lokalny, kształtowany przez bliską obecność zabudowy wsi Dąbrowa. Projektowany korytarz ekologiczny o nazwie „Zielona Góra” obejmuje przede wszystkim wielkopowierzchniowe obszary lasów, wśród których grunty rolne obręb Dąbrowa, są niewielkimi śródleśnymi enklawami terenów otwartych. Działki przedsięwzięcia nie są poprzecinane liniowymi strukturami migracyjnymi, w postaci zadrzewienia przydrożnego lub np. rowów melioracyjnych czy małych rzek. Część wyspowych płatów zadrzewienia i lasu została wyłączona z przedsięwzięcia już na etapie jej planowania: stanowiska nieużytku i kępy drzew z południowej części działki nr 74/2 obręb Dąbrowa, nieużytku z południowo-wschodniej części działki nr 199 obręb Dąbrowa, biotopu zagłębienia z północnej części działki nr 56 obręb Dąbrowa, lasu z zachodniej części działki nr 6 obręb Dąbrowa.

Ogrodzone fragmenty działek elektrowni nie będą stanowiły jednej, wielkiej bariery migracji lub rozległej przeszkody dla zwierząt. Budowa, a przede wszystkim eksploatacja będą stanowiły trwałą przeszkodę migracji, o skali lokalnej, dla zwierząt dużych. Ogrodzenie zmniejszy ich przestrzeń bytowania. Dla tego oddziaływania nie ma możliwości minimalizacji, ponieważ instalacja elektrowni musi być ogrodzona. Ogrodzenie elektrowni zmieni kierunki migracji oraz ograniczy dostęp do działek inwestycji, ale nie zablokuje szlaków migracji, nie zamknie jedynek i ostatnich przestrzeni bytowania, nie wprowadzi zwierząt w miejsca niebezpieczne np. na ruchliwe drogi. Aby zminimalizować oddziaływanie przeszkodowe na zwierzęta małe, inwestor zaproponował posadowienie ogrodzenia z zachowaniem wolnej przestrzeni nad gruntem. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim uznał tę propozycję za korzystną dla przyrody i sformułował warunek dla inwestycji o treści:

- ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej wykonać bez podmurówki z zachowaniem wolnej przestrzeni, o wysokości minimum 15 cm, nad w gruntem.

Wójt Gminy Zabór uważa, że przy analizowaniu wpływu planowanej inwestycji na lokalny krajobraz należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że miejscowość Dąbrowa posiada układ ruralistyczny wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Zabór. W ocenie organu budowa elektrowni fotowoltaicznej, która będzie okalała praktycznie całą miejscowość negatywnie i destrukcyjnie wpłynie na lokalny krajobraz oraz charakter wsi oraz zmniejszy atrakcyjność turystyczną okolicy.

Elektrownia będzie stanowiła nową subdominantę o charakterze antropogenicznym/technicznym w postaci farmy fotowoltaicznej. Kształt, kolorystyka i ułożenie paneli nie mają odniesienia w istniejącym krajobrazie i stworzą nowy układ przestrzenny. Ze względu na powierzchnię inwestycji, cecha krajobrazu, która w znaczącym stopniu zostanie przekształcona, to pokrycie terenu. Inwestycja wprowadzi nowy typ krajobrazu, krajobraz energetyczny.

Najbardziej odczuwalne skutki inwestycji dotyczą widoczności farmy fotowoltaicznej z pobliskiej zabudowy mieszkalnej. Jest to zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna. Mieszkańcy zabudowy, która leży w zasięgu widoczności farmy, mogą odczuć zmianę jako znaczącą i zakłócającą względną harmonijność przestrzeni wiejskiej.

Mając na uwadze powyższe oraz wnioski mieszkańców, w celu minimalizacji negatywnego wpływu planowanej inwestycji na lokalny krajobraz Wójt Gminy Zabór określił dla obiektów kubaturowych, paneli fotowoltaicznych, inwerterów, stacji transformatorowych, magazynów energii nadziemnych 200 metrowy bufor od terenów zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej wyłączony z zabudowy.

Jak wskazano w treści przedłożonego raportu na stronie nr 61 przy buforze 200 m wpływ planowanej inwestycji na krajobraz jest pomijalny. Dlatego taki bufor w ocenie Wójta Gminy Zabór powinien być

zastosowany, pozytywnie wpłynie na poszanowanie krajobrazu i środowiska, kosztem planowanych zysków i zagospodarowania maksymalnej powierzchni działek. Obszar planowanej inwestycji jest wystarczająco duży, żeby zrealizować inwestycję z ww. buforem, który powinien stanowić naturalną przesłonę dla połąci terenu zabudowanych panelami oraz pozostałymi elementami elektrowni. Ponadto ograniczenie oddziaływania inwestycji należy ograniczyć poprzez:

- nasadzenia osłonowe od strony zabudowy i ciągów komunikacyjnych. Kształt nasadzeń powinien odnosić do istniejącej szaty roślinnej, a wybór gatunkowy powinien być oparty o rodzime gatunki krzewów, pnączy i drzew. Nasadzenia winny się znajdować na terenie inwestycji – wzdłuż ogrodzenia w strefie buforowej 200 m w odstępach nie mniejszych niż 10 m i w innych wybranych miejscach. Dokładny projekt zieleni powinien zostać wykonany przez zespół architektów krajobrazu;
- utworzenie siedlisk łąkowych pod panelami poprzez wysianie odpowiedniego doboru gatunków roślin łąkowych z uwzględnieniem roślin miododajnych;
- zastosowanie powierzchni antyrefleksyjnej paneli i jednolitej kolorystyki, zarówno paneli jak i stołów konstrukcyjnych;
- regularna pielęgnacja nasadzonej roślinności i konserwacja terenu inwestycyjnego;
- zakaz umieszczania zbędnych nośników informacji wizualnej.
- zazielenienie ogrodzenia i elementów zabudowy rodzimymi pnączami.

Prefabrykowane elektrownie fotowoltaiczne podlegają demontażowi bez śladu w fizjonomii i strukturze krajobrazu. Wspomniane doświadczenie istniejących obiektów wskazuje, że na tle powtarzalnych, geometrycznych struktur i tekstur paneli fotowoltaicznych elementem zmienności są kontenerowe stacje transformatorowe i magazyny energii. Skupiają uwagę przez to, że są pojedyncze na tle rzędów, a malowane w jaskrawych kolorach kierują wzrok na całą instalację. Z tej przyczyny poleca się dobór kolorów maskujących, nawiązujących do dominującego tła:

- kontenerowe stacje transformatorowe i magazyny energii albo kontenerowe stacje transformatorowe wraz z magazynami energii malować w kolorach, nawiązujących do dominującego tła, np. w ciemnych odcieniach zieleni, lub nawiązujących do kolorów instalacji fotowoltaicznych.

W związku z tym, że w miejscu przedsięwzięcia nie ma przyrodniczych form ochrony krajobrazu, jak np. park krajobrazowy lub obszar chronionego krajobrazu, nie ma tu prawnie usankcjonowanej strefy ochrony krajobrazu, punktów widokowych lub obszaru wyróżniającego się lokalną formą architektoniczną, dla których inwestycja mogłaby stanowić zagrożenie i dlatego nie mogłaby być zrealizowana.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją przyrody lub niepowtarzalnym miejscem stałego przebywania zwierząt, roślin lub grzybów, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na cały gatunek i jego stan. Wartość przyrodnicza terenu jest typowa dla użytkowanej agrocenozy, w której różnorodność biotyczna i zależności ekosystemowe ograniczone zostały do zbiorowisk segetalnych upraw rolnych, a te są zależne od intensywności i sezonowości tych upraw. Przedsięwzięcie nie będzie miało znacząco negatywnego wpływu na przyrodę, w szczególności ochronę przyrody, to jest na zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie zasobów, tworów i składników przyrody.

Najbardziej wartościowe, z perspektywy przyrodniczej, miejsca w obrębie działek planowanego przedsięwzięcia, jak np. las, skupiska zadrzewienia, podmoklisko, zidentyfikowano i wyłączono z inwestycji.

Wskazana lokalizacja stanowisk paneli fotowoltaicznych nie wymaga wielkopowierzchniowej wycinki drzew i krzewów. Nie stwierdzono by teren przedsięwzięcia stanowił element specyficznego rodzaju układów ekologicznych i krajobrazu, tu rozumianego jako jednostka o ponadekosystemowej organizacji przyrody, których przekształcenie, z przyczyn charakteru i położenia przedsięwzięcia, mogłoby być potraktowane jako mające niekorzystny wpływ na przyrodę.

Biotop agrocenoz nie jest tu silnie zróżnicowany, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego i naturalnego procesu sukcesji. Są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i w zakresie oddziaływania człowieka. Stąd też możliwa obecność gatunków powszechnych, bardziej eurytopowych niż rzadkich stenobiontów, dla których chwilowe zniszczenie części takiego siedliska nie będzie stanowić utraty jedynych nisz życiowych. Nie sygnalizowano

obecności ostoi gatunków chronionych, co jest konsekwencją charakteru wykorzystania terenu. Obecne są tu ptaki, a potencjalnie mogą się tu pojawiać płazy i gady, z których większość jest chroniona, a ich obecność jest zależna od losowości zdarzeń, a przede wszystkim od potrzeb i rytmu kultury uprawy.

W takim biotopie to użytkowanie decyduje, w przewadze, o możliwości występowania zwierząt, w tym np. tymczasowych schronień, żerowisk, terenu przemieszczania. Zwykle jest to kilka gatunków ssaków, z których większość to gatunki pospolite i liczne w kraju lub gatunki łowne. Geografia miejsca i jego użytkowanie sprawia, że nie ma tu czynników ważnych dla nietoperzy, np. schronień dziennych, hibernaculi i stanowisk rozrodu. Użytkowanie determinuje także charakter lęgowej awifauny, wykluczając występowanie siedlisk lęgowych dla gatunków wodnych, wodno-błotnych, zaroślowych i leśnych, a ograniczając go do występowania pospolitych i licznych w kraju gatunków, zdolnych wyprowadzać lęgi w otwartej przestrzeni pola. Rodzaj uprawy i zabiegu polowego może wywoływać korzystne warunki dla żerowania i postoju: bociana, żurawia, gęsi, szpaków, ptaków siewkowych itd. Przestrzeń działek może być, także uwarunkowanym losowo, nieregularnym żerowiskiem, łowiskiem lub przestrzenią przelotu np. ptaków szponiastych i krukowatych, lub gatunków pobliskiego ekotonu pola i lasu.

Miejscami pozbawionymi okrywy roślinnej będą drogi i place, podstawy kontenerowych stacji transformatorowych i stopy podpór stelaży. Specyficzne użytkowanie powierzchni pod panelami utrwali siedliska dla gadów, np. jaszczurki zwinki lub padalca, których występowanie ograniczały zabiegi uprawy gleby, jak np. orka, bronowanie, włókovanie.

Zabudowa utrudni, a możliwe, że całkowicie ograniczy przestrzeń spoczynku dla dużych, migrujących ptaków, które na długodystansowych wędrówkach gromadzą się w grupy - co pozostanie bez znaczenia z uwagi na dostępność innych terenów dla tych zwierząt. Dla ptaków małych np. szpaków nie będzie to uciążliwość, a koszona lub niewykoszona ruń roślin zielnych będzie wzbogacać obszar żerowania i dietę. Możliwe jest także pastwiskowe wykorzystanie terenu zielonego elektrowni fotowoltaicznej.

Nie zidentyfikowano wątpliwości w zakresie oddziaływań na gatunki chronione, a tym bardziej potrzeby formułowania uwarunkowania z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, które wykraczałoby poza rozwiązania prawne ochrony gatunkowej. Nie stwierdzono wrażliwych ostoi i miejsc bytowania innych dzikich zwierząt, wymagających szczególnych uwarunkowań, niesformułowanych w prawie ochrony przyrody. Nie jest to ponadlokalna ostoja bioróżnorodności, której bogactwo wyróżnia ją z terenów sąsiednich.

Rozpatrywano domniemanie oddziaływanie na ptaki z tytułu tzw. zanieczyszczeń wizualnych, np. olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody. W chwili obecnej zakłada się, że takie oddziaływanie przypuszczalnie istnieje, jednak potwierdzający materiał dowodowy jest znikomy, dlatego też skutki oddziaływań, np. kalectwo i śmiertelność ptaków, osłabienie osobnicze i populacji pozostają w sferze przypuszczeń. Mimo obecnych instalacji fotowoltaicznych w województwie lubuskim nie zgłoszono dotąd szkody w środowisku bądź potencjalnej szkody w środowisku z zakresu oddziaływania na gatunki chronione zwierząt z tytułu domniemanego zjawiska fałszywego lustra wody i omyłkowego lądowania ptaków, skutkującego kontuzjami lub śmiertelnością. Standardowe obecnie, a motywowane sprawnością pochłaniania promieniowania słonecznego, są powłoki antyrefleksyjne wbudowane w ogniwa solarne, pokryte teksturowanym, antyrefleksyjnym szkłem, które redukuje polaryzację i odbijanie światła. Problematykę zanieczyszczeń wizualnych można także odnieść do kilkudziesięcioletniego doświadczenia wielkopowierzchniowych szklarni ogrodniczych, a ostatnio także upraw rolniczych realizowanych pod osłoną szkła lub folii. I w tym względzie doświadczenie skutków domniemanego oddziaływania, w postaci kalectwa i śmiertelność wędrujących ptaków środowisk wodnych i wodno-błotnych należy do sfery domniemań, a nie udokumentowanych, przez instytucje ochrony przyrody, faktów. Dodatkowym aspektem zmniejszającym domniemany efekt olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody są przerwy pomiędzy szeregami paneli, szerokości np. od 3 m do 5 m, których wielkopowierzchniowe szklarnie ogrodnicze nie posiadają, a więc teoretycznie to one powinny wabić ptaki fałszywym lustrem wody. Doświadczenia negatywnych oddziaływań na ptaki, dla domniemanego efektu fałszywego lustra wody, nie dostarczają elektrownie fotowoltaiczne zainstalowane na wodzie lub na wyspach.

Przyjęte rozwiązanie przesyłania pozyskanej energii elektrycznej, w postaci podziemnej instalacji przewodów elektrycznych w miejscu inwestycji, nie przyczynią się do pomnożenia naziemnej struktury elektroenergetycznej, będącej jedną z przyczyn antropogenicznej śmiertelności ptaków.

Niekiedy uwarunkowania, z zakresu oddziaływania na ptaki, ustalane w postępowaniach ocenowych dla instalacji paneli słonecznych wynikają z domniemania o utracie siedlisk dla ptaków lub pielęgnacji terenu pod panelami. W obydwu przypadkach odniesieniem jest obecny potencjał siedliskowy agrocenozy dla ptaków, który jest całkowicie uzależniony od zmienności upraw i cykliczności zabiegów rolnych oraz od potrzeb, rytmu i kultury uprawy. Ta losowość skutkuje przygodnym i zmiennym składem ornitofauny, a sama produkcja rolna i jej zabiegi nie są uwarunkowane tym składem. W odniesieniu do tego, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują, na planowanych kilkadziesiąt lat eksploatacji, typ użytkowania okrywy roślinnej podłoża, a sam zabieg pielęgnacji jest tożsamy tradycyjnej uprawie - koszenie.

W przypadku farm fotowoltaicznych, w sytuacjach przekształcania jedynych bądź ostatnich przestrzeni otwartych, analizuje się efekt ograniczający dostępność do znajdujących się na powierzchni gruntu łąk, żerowisk i lęgówisk. W przypadku działek inwestycyjnych i ich sąsiedztwa nie ma takiego problemu, ponieważ w bliskości znajdują się grunty rolne w tradycyjnym użytkowaniu.

Logistyka przedsięwzięcia, w trakcie budowy i eksploatacji, będzie się odbywała w sieci istniejącej infrastruktury komunikacyjnej i przesyłowej, nie wymaga zatem budowy, która mogłaby mieć wpływ na stan przyrody i jej ochrony. Intensyfikacja ruchu w okresie budowy i przesyłania energii elektrycznej będzie miała ten wpływ znikomy.

Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w realizację zobowiązania, przyjętego przez rząd Polski, zwiększenia udziału tzw. energii odnawialnej w produkcji i konsumpcji energii elektrycznej. Celem tej polityki jest zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, wskazanego jako istotny czynnik zmian klimatu. W związku z tym, analiza oddziaływania przedsięwzięcia na klimat musi osiągać, bez względu na faktyczne oddziaływanie, wynik wpływu pozytywnego. Podążając logiką wywodzącą się z tego celu oraz przyjętego sposobu realizacji, a wywodząc z szeregu domniemań o negatywnym wpływie zmian klimatycznych na poszczególne grupy i gatunki świata przyrody ożywionej, należy również przyjąć, że pozytywny wpływ na klimat będzie skutkował pozytywnym wpływem na reprezentację tego świata. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na klimat nie będzie miało skali wymagającej działań minimalizujących z tytułu wpływu na przyrodę i ochronę przyrody.

Wpływ elektrowni fotowoltaicznej na mikroklimat, a w zakresie oddziaływania i skutków oddziaływania na przyrodę jest odnoszony do stanu sprzed inwestycji, w tym wypadku przede wszystkim tradycyjnego, ekstensywnego użytkowania rolnego. Dotychczasowe doświadczenie funkcjonujących elektrowni fotowoltaicznych w klimacie umiarkowanym, gdzie okrywą glebową stanowi niska roślinność zielna wskazuje, że głównym czynnikiem wpływającym na mikroklimat biotopu jest cień i zmienny w roku zasięg operacji cienia. Strefa zacienienia jest nowym czynnikiem mikroklimatycznym w odniesieniu do poprzedzającego użytkowania, która wpływa na gatunki kolonizujące i zadomawiające się w obszarze elektrowni, które dotąd były tu nieobecne lub obecne sporadycznie. Nie odnotowano z tego tytułu oddziaływań negatywnych, ale przestrzenną zmienność siedliskową i gatunkową wzbogacającą bioróżnorodność. Czynnikiem trwałej zmiany w biotopie jest także trwała okrywa roślinna, której w gruntach ornych nie było. Jej obecność wpływa pozytywnie na warunki wilgotnościowe ściółki glebowej, gleby i akumulacji węgla w glebie, co ma znaczenie mikroklimatyczne korzystne dla żywych organizmów.

Rozpatrywano możliwość negatywnego wpływu na przyrodę miejsca inwestycji z tytułu tzw. fotowoltaicznych wysp ciepła. Zjawisko to, polegające na akumulowaniu i oddawaniu nagromadzonego ciepła przez zestaw paneli i wsporników, zostało wstępnie zarejestrowane w silnie nasłonecznionych obszarach stref półsuchych przy braku zwartej, roślinnej okrywy glebowej. Jak dotąd nie odnotowano, w roślinno-klimatycznej strefie klimatu umiarkowanego, zjawisk fenologicznych, np. wcześniejszego kiełkowania, kwitnienia, które byłyby skutkiem domniemanej fotowoltaicznej wyspy ciepła, a które można by traktować jako zjawisko negatywne dla przyrody. W modelowych ujęciach traktuje się to możliwe zjawisko jako pozytywne dla np. dzikich pszczoł i trzmieli lub w ogóle dla owadów, na które polują np. nietoperze i ptaki. W małym obrębie oddziaływania, nie wykraczającym poza elektrownię, może ono łagodzić skoki dobowej temperatury.

W przypadku planowanej farmy w sąsiedztwie wsi Dąbrowa nie ma także możliwości skumulowania wyspy cieplnej z powodu oddalonych od siebie sektorów elektrowni oraz zróżnicowanej fizjografii terenu. W sąsiedztwie dotąd funkcjonujących elektrowni nie odnotowano negatywnego skutku, wywołanego zmianą mikroklimatyczną, na gospodarowanie zasobami, tworami i składnikami przyrody. W odniesieniu do warunków mikroklimatycznych dotychczasowego użytkowania gruntów, zależnego od zabiegu agrotechnicznego oraz zmienności uprawy, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują dotychczasową zmienność w sezonach roku i w kolejnych latach.

Dostępne technologie instalacji stelaża nośnego paneli solarnych obejmują kotwienie, naziemne bloczki betonowe lub podziemne. W przypadku tych ostatnich, prefabrykowanych lub wykonanych na miejscu, wykop jest płytki i nie wymaga długotrwałego, uwarunkowanego technologią, przetrzymywania. Wykop pod podziemne przewody elektryczne jest wąskoszczelinowy i również nie wymaga długotrwałego przetrzymywania, co mogłoby stanowić pułapkę dla małych zwierząt. Większe i głębsze wykopy są wymagane pod fundamenty stacji transformatorów, które dodatkowo pełnią rolę uszczelnionych mis na wypadek awarii urządzenia. Również i one nie wymagają długotrwałego przetrzymywania.

Budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej nie spowoduje zmiany użytkowania zasobów, tworów i składników przyrody sąsiedztwa przedsięwzięcia. Oddziaływania okresu budowy będą krótkoterminowe i punktowe, co najwyżej lokalne i w sektorach, nie skutkujące na wymienione użytkowanie. Obecność ludzi i maszyn oraz związane z tym oddziaływania nie będą się różniły od obecnego tu tła oddziaływań np. prac na roli, w lesie i na drodze. Można domniamać, że nawet skumulowane nie będą zjawiskiem nowym dla dzikich zwierząt, powodującym ploszenie o skali zagrożenia dla osobników w miejscu przedsięwzięcia, a tym bardziej dla wszystkich reprezentantów gatunku. Oddziaływania okresu eksploatacji będą długoterminowe, ale nieznaczące dla ochrony przyrody.

Skutkiem logistyki przedsięwzięcia, budowy i późniejszej eksploatacji będą oddziaływania o skali, która nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej. Nie będzie to też wymiar, który wymagałby kompensacji przyrodniczej.

Rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, w tym stosowanie znormalizowanych procedur, urządzeń i surowców, spełnią kryteria ochrony przyrody w miejscu inwestycji i zasięgu jego oddziaływania, w tym antropogenicznie przekształconym terenie o uproszczonych układach ekologicznych. Z perspektywy ochrony przyrody, która polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, nie ma potrzeby kategorycznego zachowania obecnej tu biocenozy, jej utrzymywania w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni. Nie dojdzie do zniszczenia lub degradacji obecnych tu tworów przyrody nieożywionej, form lub struktur. W przypadku biocenozy będzie możliwe jej odtworzenie i dalsze użytkowanie po zakończeniu eksploatacji elektrowni.

WÓJT GMINY ZABÓP

Robert Sidoruk